

DELIBAŠKA

EST
Nemzeti Muzeum

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
L. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürögnyelmi „Delibácska“
Novisad. Póstatákarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. szeptember 29.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Ófelsége a király aláírta az iskolai tankönyvekről szóló törvényjavaslatot

Beogradból jelentik: Ófelsége a király aláírta a polgári és középiskolai tankönyvekre vonatkozó törvényjavaslatot.

A törvényjavaslaton kívül szentesítette

Ófelsége az egyes ipari termékek exportjára, továbbá a nemzetközi munkaügyi törvényekre, a nemzetek szövetsége által előterjesztett törvényjavaslatokat.

Csolak-Antics hadosztálytábornok, Ófelsége a király hadsegéde tegnap Noviszádra érkezett

A tábornok résztvesz a mai tiszti akadályversenyen

Csolak-Antics hadosztálytábornok, Ófelsége a király hadsegéde tegnap délután Noviszádra érkezett. A tábornokot a noviszádi lovaregylet elnöksége, továbbá Szondermayer őrnagy és Schönborn gróf várták a vasuti állomáson.

Csolak-Antics tábornok

résztvesz a lovaregylet által rendezett futtatásokon, amelyek ma délután 2 órakor kezdődnek s a tiszti akadályversenyben maga is nyereg-

be száll.

A tábornok Szepes nevű lován résztvesz a versenyben s ellenfelei Rigi kapitány, Georgievics alezredes, Risztics hadnagy, Perava főhadnagy, Pugovnicsov kapitány, Deszovic Milán kapitány és Dinics Tesza ezredes.

A katonatiszti akadályverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább, mert a versenyen résztvevő tisztek valamennyien kitűnő lovasok.

A gyorsvonat elé vetette magát és szörnyethalt egy elegáns, feltűnően szép urileány, akinek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani

A vonat mozdonya a felismerhetelenségig összeroncolt a leány testét

Beogradból jelentik: Tegnap reggel 7 órakor borzalmas öngyilkosság történt a beogradi vasuti állomás közelében, közvetlenül a Száva hidja mellett.

Amikor a zagrebi gyorsvonat elhagyta az állomást és a hid felé robogott, a vasuti töltésen váratlanul felbukkant egy feltűnően szép és választékos eleganciával öltözött fiatal leány, aki

hirtelen elhatározással a gyorsvonat mozdonya elé vetette magát.

A mozdonyvezető azonnal lekezdett, de már nem tudta megakadályozni a szerencsétlenséget. A gyorsvonat teljes szerelvénye

átment a szerencsétlen leány testén, amelyet szinte a felismerhetelenségig összeroncolt.

Taties Radivoj, a beogradi állomás rendőrfőnöke azonnal jelentést tett az esetről a központi rendőrségnek, ahonnan bizottság szállt ki a színhelyre.

A bizottság mindezekig nem tudta megállapítani az öngyilkos leány személyazonosságát, akinél semmiféle igazoló okmányokat nem találtak. A rendőrség vizsgálatot indított az öngyilkos leány személyazonosságának megállapítására.

Forradalmi akciót terveztek mára a bécsi kommunisták

Ausztria egész rendőrsége szigorú készültségben várja a mára hirdetett tüntető gyűléseket

Az új osztrák kormány kinevezése eddig nem vetett gátat a jobb és baloldali szervezetek felvonulási kedvének, de az a vélemény uralkodik, hogy a tegnapi és mára összehívott gyűlések után szünetelni fog a propaganda és agitáció.

Amennyiben azonban a mai tüntetések alkalmával incidensekre kerülne a sor, ez a helyzetet igen elmérgesítené. Egyelőre az a helyzet, hogy a Heimwehr alakulatok és a szociáldemokraták egyaránt nagyban készülődnek a mára hirdetett tüntető népgyű-

lésekre.

A rendőrség Ausztria egész területén szigorú készültséget tart

és a hatóságok vezetői remélik, hogy a mai nap vérontás nélkül mulik el.

A bécsi rendőrfőnökség jelentése szerint szeptember 26-án este, a 17. kerület egyik kávéházában

kommunisták, forradalmi akció előkészítését célzó értekezletet tartottak.

Hosszabb vita után akció-programot alapítottak meg, amelynek értelmében a

munkásságot fegyverkezésre és a szeptember 29-ére hirdetett Heimwehr-tüntetés erőszakos megakadályozására szólították fel.

A terv végrehajtására szűkebb bizottságot küldtek ki. A szövetségi rendőrigazgatóság több személyt, akik az értekezleten résztvettek, letartóztatott. Ezenkívül a rendőrség őrizetbe vett több olyan embert is, akiket az akcióbizottságba akartak kiküldeni. A letartóztatottak ellen a közrend és nyugalom elleni vétség miatt indítanak eljárást.

Óriási károkat okozott a tornádó a Bahama szigeteken

Floridából jelentik: Nassauból érkezett szikratávirat szerint a tornádó, amely néhány nappal ezelőtt a Bahama szigeteken dühöngött olyan óriási károkat okozott, amelyet semmiféle vihar ezelőtt.

Husz ember életét vesztette.

Magában Nassauban egyetlen ház sem maradt épen, a kikötőben levő valamennyi kisebb hajó elpusztult. A kormányzó palotája és a legtöbb templom súlyosan meg rongálódott. Az utak, hidak, világítóművek, telefonvonalak és vízvezetékek elpusztultak.

A vihar tegnap elérte Miami, Megrongálta a világítási vezetéket, úgy hogy a város sötétségbe került, más jelentékenyebb kárról azonban nincs hír.

Ujabb newyorki jelentés szerint, a pusztító orkán az éjjel elérte Floridát. Miami város nagyrésze ismét romokba hever. Az anyagi kár óriási. Közeli részletek még nincsenek, mert a telefonösszeköttetés Floridával teljesen megszakadt. Eddig harminc holttestet jelentenek.

Kalkuttában véres tüntelést rendeztek a hinduk a gyermekházasságok megszüntetése miatt

Kalkuttából jelentik: A gyermekek házasságáról szóló törvény megszavazása sorozatos rendzavarásokra adott okot. Benaresben fanatikus hinduk tüntető körmenetét gyászlobogó alatt bejárta a várost, hogy tiltakozzék a gyermekházasságot tiltó törvény ellen. A tüntetők halált kiáltottak a törvény megszavazóira. A menet be akart hatolni a városházára, ahol éppen Ghandi szónokolt és a leghevesebben elítélte a gyermekházasságokat. Végül is a rendőrség riasztólővésekkel szétzórta a tüntetőket.

...

Meglátogattam a világ legkisebb embereit Noviszádon

A házaspár nagy reverenciával fogadott — Mindkettő normális szülők gyermeke — Mister Kolibri 60 centiméter, Miss Kolibri 71 cm magas - Mellényzsebben hordozza kisfiát

A Duna uca egyik tönkrement üzlet-helyiségében napok óta furcsa házaspárt mutatnak a kíváncsi közönségnek:

a férfi 60 centiméter, az asszony pedig 71 centiméter magas, tehát akkora mint egy jól kifejlett csecsemő.

Nehogy azonban azt higgyék, hogy a liliputi házaspár amolyan „link” attrakció.

A férfi bizony már 27 éves, az asszony pedig huszonhárom. Mister Kolibri frakkban, hatalmas óraláncsal a kabátján, tündöklő gyűrűvel a kezén fogadja látogatóit, az asszony estélyi ruhában és — óh borzalom —

hatalmas konttyal a fején.

— Nem kell nekem „bubifrizura” ez csak „nagy dámáknak” való.

— Ugy van — veti közbe Mistr Kolibri — mi nem utánozzuk a mai divatot? Mi „nagystilü” emberek vagyunk.

Mistr Kolibri azután elmondja, hogy becsületes neve Veljkovic Vlada. A szerbiai Lepovon született normális szülöktől, tehát egyáltalában nem tartozik a „liliputiak” közé. Az ugynevezett törpék mind svindlerok, mert egyik sem üti meg az ő mértékét. A legkisebb törpe is 80–90 centiméter, ő pedig már „kiskorában” 40 centi volt.

Feleségével, Vuletics Katával Dalmáciában ismerkedett meg. Ott is lépett házasságra vele. Gyerekük is van,

akit a férfi a mellényzsebében hord

Akkora mint egy jól kifejlett gombostü.

— Mutasd csak a gyereket — szólítja fel a „fiut” az impresszárió.

— Itt van ni, — válaszolja Mistr Kolibri s ezzel vattába csomagolja egy kis „izét” vesz elő a mellényzsebéből.

— A legkisebb Kolibri csemete — konferálja be az impresszárió.

Első pillanatban békának vélem s csak amikor közelebb hajolok hozzá látom, hogy valóságos miniatűr csecsemő.

Ganz wie der Papa — jegyzi meg az asszony büszkén.

— Azám, hangyatojással tápláljuk szegénykét, mert a cuclit nem bírja. Majd ha „felő”, sniclit kap krumplisalátával.

Mistr Kolibri azután pukedlit csinál és megkezdí produkcióját. Sulyokat emelget, izmait mutogatja, simmít táncol és nagyokat krárog, amikor cigarettával kínáljuk. Eközben állandóan feleségére pislog, aki jóindulatu mosollyal bólogat feléje.

— Szereted a feleségedet? — kérdezzük Mistr Kolibrit.

— Noná nem szeretem — feleli a törpe s azzal máris olyan hangos csókot cuppant az asszonyság — homlokára, hogy többen ágyulóvénnek vélik s riadtan szafadnak a kijárat felé.

Az impresszárió azután elmondja, hogy szüleik engedélyével mutogatja a világ legkisebb embereit a nagy embereknek. Miss és Mistr Kolibri egyáltalában nem nagy igényűek, ámbár tagadhatatlan, hogy Mistr Törpe csak akkor lakik jól, ha legalább is két pár rántott csirkét fogyaszthat el. A hölgy is nagyon jól szeret táplálkozni s a többi „nagy asszonyok” mintájára, ő is

szereti a pudert, a ruzst és a — flörtöt

Volt is a minap kinos féltékenységi jelenet közöttük, mert a férfi észrevette, hogy az asszony egy atlétatermetű fináncsal „kikezdett”.

— Jaj, de imponál nekem ez az ember — mondotta sóhajtván s lenyűgözve a „kebe-

leben duló indulattól” roskadt le pamlagjára, amely akkora mint egy miniatűr „sámerli”.

Amikor az impresszárió diszkrétén meg sugja, hogy cikket írunk róla,

kecés mozdulattal közeledik hozzánk s Éva leányait megszegyenítő merészséggel borul a nyakamba.

— Igazán cikket ír rólunk? Jaj, de aranyos ember maga. Győjön csak, hadd puszizzam meg.

Hétrét görnyedve közeledtem hozzá, hogy a komplikált műveletet végrehajthassuk. Mistr Kolibri dühös szemeket meresztett rám. Gyanusan kotorászott a zsebében s úgy láttam, hogy bieskát forgat a kezében. Pedig nem bieska volt, hanem ujszülött csecsemője, aki gyanusan kaparászott a mel-

Szüretelnek a szrémi szőlőkben, de a pompás bornak nem akad gazdája

A tavalyi szüret eredménye is a pincékben hever — Csak gyéren jelentkeznek a vevők, azok is bagatell árakat kínálnak a borért — Nyolcvan parás bor a vrsaci szőlőkben

Fel kell tünni a felöltő gallérját. Becsap a szél a gépkocsi felhuzott fedele alá. Kis fantáziával egészen közel érezheti az ember a telet. Pedig nem is futunk valami gyorsan. Nem enged szaladni az ápolatlan, gödrös ut. Csak lavirozni lehet rajta, óránként harminccel maximum. A nap süt. Délutánosan, kissé elhervadtan gyönyörködünk a tájban, de ez is már olyan őszies, közhözös valami. Nincs benne semmi melegség.

Pedig kedverítően jönnek elébünk a zöld hegyek. Nem valami magasak, az igaz, de itt a kamenicai, vukovári, beocsini és karlovcai szőlők között jól festenek. Majdnem azt mondatnám: csinosak. És főleg helyesek a kis piros foltok a sötétes zöldben.

Itt vagyunk a szerémségi szőlők között. Katonás rendben állanak a tökéek, csak néhol látni kissé elhanyagolt részeket. Így messziről nézve kincsek hegye a vidék. De aztán...

Aztán beszáll a vincellér a sofőr mellé és nemsokára megállunk az egyik pompás pince előtt. Remek nyaraló is, ha akarom. Talán valamelyik mágnásé volt valamikor. Mintaszerű a pince. Gigantikus hordók sorakoznak benne.

— Ja persze — mondom — ezek ugye mind üresek? Ez a felkészülés a szüretre.

Megkoptogatom az egyik nagyhasut, de nem nagyon kong.

— Dehogy üresek — legyint rezignálánsan a vincellér. — Ép ellenkezőleg. Majd nem mind tele van.

— És miért?

— Egyszerű.

Nincs aki megvegye.

Tessék idenezni. Ez itt 1926-os, ez 27-es, ez 28-as. Mind tele van. Nem kell uram a bor senkinek. Két-három évvel ezelőtt még hagyján, de most, hogy rásózták az adót, még a kamatot sem hozza be. Külföldre nem lehet exportálni, a belföldnek pedig drága.

Vannak termelők, akik már másfél-dinárért árusítják a legjobb riz-

Villamos felszerelési anyagok

legnagyobb raktára

ALTERNO-RELAIS

MŰSZAKI VALLALAT • NOVISAD
TELEFON 24 14, 24 87

lényszében.

— Még nem szobatiszta szegényke — mondotta Mistr Kolibri s a kabátzsebéből egy pelenkát húzott ki, amelybe belegyömöszölte ifju Kolibri Tóbiást.

Bucsuzásul azt kérdeztem tőle van-e valami kívánsága.

— Hogyne! Irja meg az ujságban, hogy nem vagyunk „kicsinyes” emberek. Bárkit aki leszurkolja a két dinárt, szívesen fogadunk. Adjó, szerkesztő ur!

linget, csakhogy tudadjanak rajta.

Pedig párját kell keresni. Tessék csak megkóstolni például ezt.

Belemerit a lopóval az egyik kisebbik be, aztán poharamba ereszt belőle. Tényleg felséges.

— Menjünk csak át a szomszédba — invitálnak. Ott se más.

Ép oly remek pince. Itt van az egész bortermés, nem akad rá érdemes vevő.

— A noviszádi kocsmárosok ugyan bekukucsálnak ide, de ingyen szeretnék a bort. Most Versecen próbálgatnak, ahol

már nyolcvan paráért vásárolják literjét.

Kamenicán, Rakovácon, Beocsinban ugyan ez a helyzet. Itt a szüret s nem akad vevő. Inkább a szőlőt adjuk el a noviszádi piacon, többet keresünk rajta.

— Nagy dolog ez — hallom a magyarázatot — ha valaki bort tud eladni. A napokban nyélbeütött valaki egy harminckétos üzletet, három dinárral. Mint valami csodálatos szerencséről beszélnek erről az egész vidéken. Hát ki örüljön akkor a szüretnek? Ez itt az utóbbi években csak külszínre vidám dolog, ha ugyan egyáltalán az. De nem is lehet, amikor a szőlősgazdának minduntalan eszébe jut, hogy mennyit fizet rá majd szőleje.

Megnézünk még néhány pincét, végigjárjuk az összes nevezetesebb szerémségi szőlőket, itt-ott megiszunk egy pohár bort, de egyre nagyobb rajtunk az elkeseredés.

Szerencse, hogy kitűnő oszonnára terítették közben az egyik szőlőben. Ez helybillentette a megrendült lelki egyensúlyt és a tehetetlen haragot is megengesztelte egy kicsit.

Szinte ünnepélyes volt a csend, amikor lekanyarodott az autó az országútra. Aztán egyre távolabb látszottak a szerémségi szőlők. Egyre messzebb. És pár perc múlva egészen belesüllyedtek az alkonyatba. Érdekes: egy cseppet sem irigyeltem „boldog” tulajdonosaikat.

JÁTÉK A HALÁLLAL

Pillanattfelvétel a budapesti Rókus kórház életéből

A Rókus-kórház udvarába szinte félóránként fordul be a mentőautó. A portás közönyösen vet oda egy pillantást.

— Sok az öngyilkos! — mondja.

A beteget leemelik a kocsiról. Sápadtan, lehuny szemmel fekszik a hordágyon. Fiatal, csinos, husz-huszonkétéves szőke leány.

— Méreg? — kérdezi a portás a sofőrtől.

A soffőr furcsán-gunyosan mosolyog.

— Aszpirin! — mondja.

A portás is elmosolyodik.

— Hja ugy?

És összenéznek, mint akik jól értik egymást.

— Az aszpirin is öl! — jegyzem meg, mert bánt ez a guny.

— Ne féljen az ur, ez nem fog belehalni!

— Honnan tudja?

— Ismerem már ezt a fajtat. Minden nap van szerencsénk egy-kettőhöz. Eszükben sincsen ezeknek meghalni!

— Akkor hát miért veszik be a mérget?

— Ez kérem a tromf!

— Micsoda tromf?

— Így akarják megijeszteni a férjüket vagy az udvarlójukat. Van egy pesti ügyvédné, azt már háromszor hozták be aszpirin-mérgezéssel. Egyszer morliumot is szedett. Valahányszor összevész a férjével mindig megmérgezi magát. Ez ügyes nő. Sohasem téveszti el az adagot. De vannak ügyetlenek is. Akik belehalnak. Rossz a szervezetük és a legkisebb adagot sem bírják ki. Pechjük van. Tessék csak megkérdezni a főorvos urat, micsoda irtózatosságon megrémülnek, mikor megtudják, hogy csakugyan halálra vannak ítélve. Összetett kézzel, sirva könyörögnek, hogy mentsék meg őket. Boldogan vetik alá magukat a legsúlyosabb műtétnek is.

A fiatal orvos, akit megkérdezek, bólint.

— Csakugyan sok az álöngyilkos. Azelőtt főleg a hűtlen szerelmeket próbálták visszahódítani ilyen kétségbeesett lépéssel. Mióta azonban a gazdasági viszonyok rosszak lettek, az eladósodott emberek a hitelezők részvétét akarják felkelteni. Öngyilkossága előtt mindegyik levelet ír hitelezőjének, őt vádolja meg azzal, hogy a halálba üldözte. A hitelező természetesen megrémül, megsajnálja, rohan a betegágyhoz, mentegőtözik és mire a beteg felgyógyul, megvan a kiegyezés. Hangsúlyozom azonban, hogy az álöngyilkosság nem mindig tudatos. Vannak, akik komolyan és elszántan készülnek a halálra, de életösztönük, tudatalatti éniük az utolsó pillanatban megakadályozza őket tettük keresztülvitelében. Önkénytelenül kisebb méregadagot vesznek be. Abban azonban valamennyien megegyeznek, hogy szubjektív állapotuk nagyon súlyos. Ha a mérge nem is ronsolja szét szervezetüket, a kiállt izgalmak annál súlyosabb pusztítást végeznek idegrendszerükben és sokan olyan lelki rázkódást szenvednek, hogy abból egész életükben nem lábálnak ki. Budapest, sajnos, nagyon vezet az öngyilkosságok statisztikájában, de ez a lesújtó kép mégis csak enyhülne, ha leszámítanánk az álöngyilkosságokat. Mint érdeklődést jegyzem meg, hogy a legtöbb női öngyilkost a mulatók világából kapjuk. A télen valóságos járvány volt a táncosnők öngyilkossága. Akadt köztük megrögzött visszaeső is. Ezek többnyire súlyosan terhelt hisztériás egyének, akik nemcsak elkeseredésükben, bosszúból is beveszik a mérget. Irónak való téma gondolkozni arról, hogy a könnyelmű, vidám világ miért táncol állandóan a szakadékok szélén?

Félóra múlva bemegyek az imént hozott fiatal lányhoz. Tul van a gyomormosáson, az eszméletét is visszanyerte. G. Irén,

színiövendék.

— Miért akart meghalni? — kérdezem.

— Mit csináljak? Mi jövője van ma a hozzám hasonló szegény lánynak? A színházaknál reménytelen az élet!

— Legyen őszinte. Szerelmes volt?

— Igen!

— Jómódu férfi?

— Igen!

— Összeveszték?

Irén sirva fakad. Csak úgy rázza a keserves zokogás.

— Nem szabad felizgatnia magát! — figyelmezteti az ápolónő.

A leány a nővérhez fordul.

— Ugy-e kedves nővér, ha idejön, mindjárt hozzám eresztik?

Nem mondja meg, hogy kit, de a nővér így is megérti. Int, hogy csak legyen nyugodt, bebecsájtják.

A legmulatságosabb álöngyilkosságot a színházi világ egyik kitérője követte el. Akkor még színiövendék volt és alberletben lakott egyik barátjával együtt egy derék józsefvárosi asszonyhoz hónapok szobájában. Nehéz idők voltak azok, a két fiatalember sokat éhezett. Egy napon, mikor hazajöttek, az ajtó előtt tejespalackot láttak, melyet a tejkihordó tett oda.

— De jó lenne ezt a tejet meginni! — sóhajtott a hősünk.

Tanakodtak, hogy mit kellene tenni. Zseniális ötletük támadt. Hősünk végigfeküdt a díványon, barátja pedig rémülten rohant be a háziasszonyhoz.

— Szent Isten, Rézi néni, a barátom megmérgezte magát! Gyorsan tejet!

Rézi néni ész nélkül vitte a tejet és öntötte a nyöszörgő fiu szájába. Az öltet tehát nagyszerűen sikerült, csak az volt a baj, hogy Rézi néni túlságosan megijedt. Lerohant és a mentőkért telefonált. Tíz percen belül már a lakáson voltak.

— Gyomormosás! — mondotta szigorúan a mentőorvos.

A szegény fiu kézzel-lábbal tiltakozott, hogy ő már jobban van, de hát az nem használ semmit. Kimosták a gyomrát és visszaszivattyúzták belőle a nagynchezen megszerzett tejet!

BURTAI

Irta: P. ABRAHÁM ERNŐ

Burtai apja egy előkelő fiatal mongollal sátra előtt állott s néztek a puszták végtelenségébe.

— Arra van hát a clanod... — intett a fejével a messzeség felé Burtai apja.

A mongol bólintott s magyarázta:

— Onnét már csak néhány nyillövés a Bajkál. Hej, ott vannak aztán nádasok, mocsarak! Van, amennyi csak kell. Hogy csupa öröm a vadász élete...

Burtai apja elgondolkodva hallgatta.

— Fiatalabb koromban jártam arra, — mondta aztán. — Volt vagy ötnapi járóföld loval is, míg ideértél. Igaz?

— Megérte, — felelte a mongol. Egy pillanatra eláradt a szemén a gondolkodás, azután felvetette a tekintetét:

— Két napja vagyok a vendéged s ez alatt a két nap alatt megszerettem a lányodat. Apám a legelső kánok közé számít s harcban, vadászatban magam se vagyok utolsó. Add hát nekem Burtait, hogy első feleségemé tegyem.

— Gyerek az még, tizenegy éves — próbálta elűzni a dolgot Burtai apja.

— Hazaviszem, — mondta a mongol, édesanyám gondját viseli. S ha felnő elveszem.

Burtai apja élesen nézett vendége szemébe.

— Tekinteted bátor és nemes, szemed tiszta és becsületes, — felelte — de el-késtél. Burtait már elköteleztam.

— Kinek? — s elfelhőzött a vendég arca.

— Tavaly ilyentájt egy mongol kán járt erre, Jesukai. Vele volt a fia, Temudzsián s neki ígértem Burtait.

— S érte jött-e? — vetette közbe indulattal a mongol.

— Pár nappal rá Jesukai meghalt s

azóta nem adott hírt magáról Temudzsián.

— Hát annyira tart bennetek? Nem törődik a menyasszonyával... S te mégis állod a kötést? — s remegett az indulat az ifju szavában.

— Szavamot adtam...

— Egy esztendeig! Szégyen az rátok!

Elborult a Burtai apjának arca. Megvonaglott szája körül a hirtelen indulat.

— Temudzsián egy kutya! — tört ki belőle. — Eredj, ha tudsz s egyezz meg Burtaiával.

A sátrak mögött akadt a mongol Burtaira. Egy nagy, bozontos komondorral mulatott. Korbácsot hajtott el s a kutya viszáhozta.

— Van-e neked ilyen kutyád? — kérdezte büszkén.

— Burtai, — kezdte a vendég a válasz helyett — eljőnnél-e az édesanyámhoz?

Burtai elhúzódott tőle, úgy felelt:

— Ameddig látsz, miénk itt a pusztá. A mi ménesünk legel rajta, a mi nyájaink, gulyáink. Még a szálló madár is a miénk itt. Miért mennék én innét el?

— Édesanyám gondolat viselné, lenne kis özikéd, meg amit akarsz s később a feleségem lennél.

— Nem akarok a feleséged lenni, — felelte a leány egyszerűen. A kutya támadásra készen, haragosan nézte a mongolt, de a leány rászólt:

— Jasun! — s a kutya engedelmesen hunyászkodott a lábához.

— Soha? — kérdezte a mongol.

— Soha!

— Mert másra vársz!

A lány haragosan nézett rá.

— Temudzsiánra vársz. De Temudzsián nem törődik veled. Elfelejtett.

— Nem felejtett el! — s villámok cikáztak a Burtai szemében.

— Akkor jött volna... Vagy izent volna...

— Temudzsián férfi s harccal van elfoglalva. De véget fog érni a harc s akkor

értem jön. Megígérte!

Haraggal, gögösen mérte végig a férfit, azután elfordult tőle s az eget nézte. A legvégőg magasságában sas keringett...

Esz تندő mulva újra vendég járt Burtaiéknál. Északi törzs vitéz, fiatal kánja. Burtai kezét kérte.

— Tavaly ilyenkor is kérte a leány kezét egy ifju mongol vezér, — felelte Burtai apja. — S neked is azt mondom, amit neki: Burtait elköteleztem Temudzsiánnak. De Temudzsián nem törődik Burtaiával, mert két esztendő telt már el azóta s még csak nem is tünt. Azt hiszem, nemes, bátor a lelked, mert szemed tiszta, becsületes, tekinteted nyílt, egyenes. Menj hát, beszéld meg a dolgot Burtaiával...

Csak alkonyatfelé tudott találkozni a fiatal kán Burtaiával. Lovaglásból érkezett a leány, szilaj hófóhé paripán. Megesudálta a kán, mily engedelmesen torpant meg a vad pusztai mén Burtai egyetlen mozdulata.

— Ugy látom, — mondta Burtainak — nem csak a férfiakat tudod megszelidíteni, de a legszilajabb paripákat is.

Burtai lóháton maradt, elmosolyodott egy pillanatra s aztán büszkén vetette:

— Pedig ez nehezebb...

— Burtai, — kezdte a kán s remegett a hangja — az én törzsem büszke, előkelő, hatalmas törzs, lányai híresek szépségükről. De te szebb vagy mindegyiknél. Akarod-e, hogy neked szolgáljanak? Akarsz-e a feleségem lenni?

A lány csak a fejét rázta, hogy nem.

— Tudom, hogy Temudzsiánra vársz, — mondta a kán fojtott indulattal. — De Temudzsián mások után jár s téged elfelejtett.

Tűzelt a harag a lány szemében. Gögösen mondta:

— Temudzsián senki után se jár. Temudzsián el fog jönni értem, mert megígérte!

Fantasztikus vagyona volt az orosz cárnak

Százötvenmillió hold földnek volt ura II. Miklós
Elkeseredett harc a Romanov-család tagjai között
a megmaradt milliárdokért

A New-York-Times érdekes részleteket közöl arról a küzdelemről, amelyet Mária Feodorovna özvegy cárnő és a Romanov-családnak még harminckét tagja folytat a szovjetkézbe nem esett cári vagyonért. Ez a küzdelem szakadatlanul folyik tizenegy esztendő, II. Miklós cár kivégzése óta.

Ez a vagyon Európa különböző fővárosaiban van elhelyezve. Milyen összegre rug? Ki tudná megmondani? Részei az egész világon szétszóródtak. Egyes vagyontárgyakat az illető egyének vagy intézetek egyenesen a cár megbízásából kaptak kezükhöz, más vagyontárgyaknak viszont az volt a rendeltetésük, hogy a háboru alatt titokban rejtőzzenek, nehogy a cár ellenségei ráakadjanak.

Mindenesetre óriási összegekről van szó. Egy hozzávetőleges becslés

egy milliárd dollárnyi összegről tud
amelyből százmilliónyi az Egyesült
Államokban volna elrejtve.

Szovjet-Oroszország hivatalos képviselői fölényesen nyilatkoznak a cári vagyonról. Azt mondják, hogy szóra sem érdemes. Más véleményen van a Romanovok jogi képviselője, aki felszólította az összes amerikai nagybancokat, hogy „számoljanak el minden vagyonrészről, amely a néhai orosz cártól hozzájuk került”. Peres lépések történtek a Guaranty Trust Company és a National City Bank nevű intézetek ellen, mint amelyek a cári uralom megdőlte óta kaptak letétbe cári vagyont. Az első ellen az igény két millió dollárra, a másodiknál egy millió dollárra rug.

A Romanov család tagjai azt hangoz-

Megfordította lovát, végigvágott rajta korbácsával s az ágaskodó mén száguldva ragadta vissza a pusztába. Arrafelé pedig, amerre Burtai vágatott, az ég alján távoli vihar tombolt. A sűrű, fekete fellegek mélyben cikáztak a villámok. S hallatszott az ég távoli, félelmes moraja.

Újra elmúlt két esztendő. És Burtai még több kánt elutasított.

— Burtai, — mondta neki az édesapja — van elég birkáim, marhám peccsenyének. Tejben, egyébben nincs hiányod. A vizek bőven adnak halat, mezőimben, nádasaimban számatlan az izletes vad. És csak örülök, hogy itt vagy körülöttem, mert arcod, szemed, mosolygásod gyönyörűséggel tölt el s hangodban melegség van. Mégis fáj, hogy annyi derék vezért elutasítasz és szegyen, hogy olyanra vársz, aki nem törődik veled.

Burtai apjához simult.

— Temudzsián megígérte, hogy értem fog jönni, — mondta csendesen, határozottan — és Temudzsián megtartja a szavát.

Az apja végigsimitotta Burtai haját s hallgatott.

Egy nyári reggelen csudálkozva látta az apj, hogy Burtai ünneplőruhában, ékekkel díszítve jön ki a sátrából.

— Ünneplőben? Hisz nincs ma ünnep, — csudálkozott.

— Ma jön értem Temudzsián, — mondta Burtai egyszerűen.

— Üzente? — kérdezte az apja értetlenül.

A lány csak a fejével intett, hogy nem s lassan mondta:

— Érzem....

Almodozva, látomásosan merült tekintete a puszták messzeségébe. Az apja titkokat érzett ebben a nézésben s nem szólt semmit. Nézett ő is a pusztá végtelenjébe, keletnek....

A levegőben szálló vadmadarak húztak kelet felől, együtt a széltámadással. Neki-

tatják, hogy a háboru borzalmai bőségesen valószínűsítik a cári családnak a külföld felé történt vagyonmentési törekvéseit. Kétségtelen, hogy 1914 augusztus előtt a minden oroszok büszke cárnője volt egyszermind a világ leggazdagabb embere. Vagyona felülmúlta az összesítettnek képzelt Rockefeller Morgan, Ford és Rotschild-vagyont.

Miklós cárról nem lehetett mint többszörös milliomosról beszélni. Az ő vagyona megvalósult mesefantáziák közé tartozott. Azt mondják,

egy napra egy millió dollárnyi jövedelem esett,

tőkéjét harminc milliárd dollárra becsülik. Mint egyházfő, ura volt az összes egyházi javaknak, saját nevén pedig százötven millió hold földje volt, ezek közt a világ leggazdagabb bányái. Kereken száz palotája volt, ezekben 30.000 főnyi személyzete, ötszáz autója és hatezer lova.

A cárnak volt érzéke a valódi érték iránt: a világ háboru kiűrésakor egy millió dollárnyi vert és veretlen arany birtokában volt. Ez az aranykincs ma már szétszóródott a négy világtáj irányában.

A háboru alatt ezt az aranytartalékot és ezzel együtt a Romanov-család többi tagjainak vagyonát, valamint a cári bányákból nyert újabb aranyat titokban szétszórították a világ különböző metropolisáiba. A háboru elején két brit hadihajó vette át a Jeges tengerben orosz cirkálók súlyos rakományait: a cári aranykincs tekintélyes részét.

Számos más hajózállítmány ment egyéb utakon Vladivosztkba, Japánba,

feszítették szárnyukat a szélnek, küzködtek, repkedtek az ereje ellen s aztán hagyták, hogy elkapja őket. Ég érő oszlopokban sodorta a szél a pusztákról összesepert gázt is.

S a láthatár alján nagy, sötét fellegek támadtak s a vihar az ég tetejéig tornyosította, tépte, szaggatta a szárnyukat. S tele voltak villámlással, mennydörgéssel.

— Burtai... — akart valamit mondani Burtainak az apja.

De a lány nem haljotta, Csak a vihart nézte, egészen beleveszett a lelke. Egy dombhajlás mögül a láthatár messzeségéből óriási madarak szálltak. A madarak alatt együtt közeledve fekete folt. Nőtt a fekete folt s a dombhajlás tetején száguldó lovascsapattá lett. A lovasok kezében hosszonyelű zászlók. Azoknak a lobogója voltak a szálló óriási madarak s hallott a szélben csattogásuk.

— Apám, — lelkendezett Burtai — Temudzsián!

Tűnt a puszták messzesége a száguldó lovak lábai alatt. A csapat élén kilenc yakfarokkal díszített zászlóval a kezében Temudzsián vágatott. S utána mindenféle zászlóval a többi lovas. Vezér valamennyi.

S megtorpadt a csapat a Burtaiék sátra előtt. Temudzsián leugrott lováról.

— Vártalak, — olvadt a keblére Burtai.

— Edes kis Burtaim — ölelte át Temudzsián piruló boldog szerelmesét — azt akartam, hogy ne egy kis mongol törzs, de valamennyi törzs első asszonya legyél....

S odahajította büszke zászlóját Burtai lába elé. Intett s az összes zászlók Burtai lábához borultak.

...Félesztendő mulva a kuraltai kakánvá választotta Temudzsiánt, aki a Dzsingisz — nagyon hatalmas — nevet kapta s dicsősége és hatalma jeléül fehér ló bőrén ült.

Nem okoz gondot

az okos gazdasszonynak, hogy ősszel nem ejt-e a gyümölcs foltot a drága ruhán. Hisz tudja, hogy a RADION játszva tünteti el azokat. Amellett magától mos s kíméli a ruhát.

Svédországba az Angol Bankhoz, Canadába és az Egyesült Államokba. Ugyanezidőtájt 2 milliárd 700 millió dollárnyi összeget helyezett el a cár az orosz kormány Nagy-Britániában beszerzendő hadiszereinek költ ségeire. Keserves viták folytak mai napig e letétek felett. Oroszország hitlezői ugyanis azt állítják, hogy ezek az Oroszországnak adott kölcsön biztosítékaiul szolgálnak. Szovjet-Oroszország képviselői arra hivatkoznak, hogy ez orosz államvagyon, amelyet Oroszországnak a háboru után vissza kell kapnia. Végül a Romanovok azal érvelnek mindezeideig hiába, hogy ez a cár magánvagyon volt, azt a letétbe vevők a cártól kapták, azt tehát a cár törvényes örökösének kell visszaszolgáltatniuk.

Magában Moszkvában hétszáz millió dollárnyi aranytartaléka volt a cárnak. 1917 november 6-án éjjel két óraker hatalmas autó állott a Birodalmi Bank épületéhez. Egy csapat vörösgárdista ugrott ki belőle. Vezetőjük felszólította a bank őrségét, hogy adja át nekik az aranykészletet, amelyet ők a nép nevében vesznek át. Így is történt. A vörösök minden ellenállás nélkül vették át a cár aranyát s ezenfelül lefoglalták a cárnak ennél sokkal többet érő ingatlanait is, köztük a bányákat.

Ugyanígy zsákmányuk lett a cári család ékszerkincse. Ezért az ékszerkincserért vívtak egymással keserves harcot a forradalom és ellenforradalom mindaddig, amíg végső győzőként a szovjet kaparintotta meg az 500 millió dollárra értékelt ékszereket. Ezek között kétségkívül

legbecesebb a 75 millió dollárra
becsült cári korona,

amelynek drágakő és arany részei két és fél kilót nyomnak. 32.000 karátnyi gyémánt van benne. A korona pántja fölött emelkedik ki a híres 389 karát súlyú Balal-rubin, amelyet a cári család Pekingből kapott a XVII. században.

Az Orloff története meglehetősen ismeretes. Ez a kétszázkarátos fehér gyémánt Nagy Katalin egyméteres arany jogarának főekessége. Ezt a kincsdarabot egy francia katona lopta ki egy hindu bálvány szeméből és 1722-ben eladta Orloff hercegnek a Nagy Mogul-lal, amely további nyom

és hir nélkül tűnt el valamikor Delhiből. Az Orloff jeler leg is a szovjetkormány birtokában van. Szívesen eladná, ha akadna valaki, aki a hatszáz millió dollárnyi vételárat megfizetné. Művészileg is gyönyörű ékszer az özvegy cárnő diadémje. Erthető, hogy a cárnő nem akar lemondani igényeiről, bár valószínűleg arra van legkisebb remény, hogy a mai hivatalos Oroszország szolgáltatson valamit vissza e kincsekből.

A szovjetkormány időről-időre kísérleteket tesz arra, hogy valamit el tudjon adni ezekből az ékszerekből, az óriási árák azonban elkedvetlenítették minden vásárlót. A kincseket jelenleg egy nagy páncélszekrényben őrzik a Kreml egy titkos termében. A szekrényen még rajta van a cár cimere, amelyre ráütötték a szovjet vörös pecsétjét.

Hol vásárolhatunk alkalmazott-adó lerovására szükséges adóbélyegeket

A pénzügyigazgatóság a községekre és a trafikokra bizta az árusítást

Megirtuk a napokban, hogy a pénzügyminiszter rendelete értelmében október 1-től az alkalmazottak adóját már nem készpénzben, hanem bélyegeken kell leróni, amelyeket külön erre a célra készített könyvecskébe kell beragasztani.

A noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság most arról értesíti a közönséget, hogy Beogradban, Zagrebban, Szkopljén, Ljubljánában, Noviszádon, Szuboticán, Oszijeken, Szarajevóban, Szplitben, Nisben és Mariborban

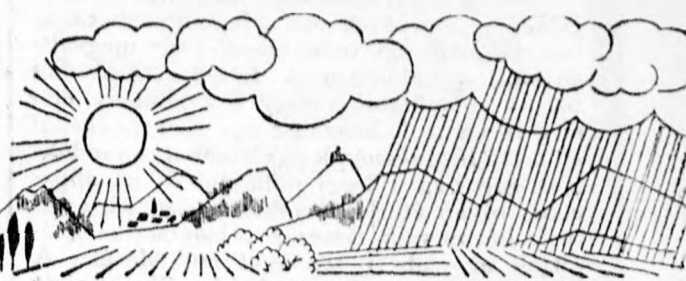
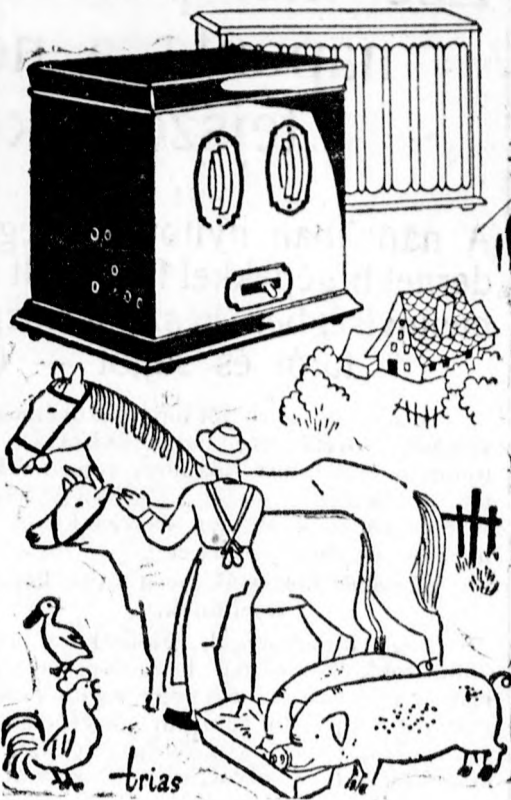
a bélyegek eladását a dohányjövédéki cikkeket árusító kereskedők végzik.

A községi hatóságok és a tőzsdések 2 százalékos provizióra tarthatnak igényt, ha legalább 100 dinár értékű bélyeget vásárolnak. A provizio leszámolása bélyegeken történik. Az árusításra jogosult kereskedők fentnevezett helyeken legkevesebb 500 dinár értékű bélyeget vásárolhatnak az illetékes pénzügyi hatóságoknál. A községek korlátlan mennyiségben vásárolhatják a bélyegeket. Abban az esetben, ha a fentemlített városok községi hatóságai egyedül kívánják az árusítást végezni, a dohánytőzsdések az árusítási engedélyt nem kapják meg.

A községek és az árusítással megbízott kereskedők a bélyegeket ugyanolyan módon vásárolják az illetékes pénzügyi hatóságnál, mint az okmánybélyegeket. A már egyszer átvett bélyegek nem cserélhetőek ki s azokért a pénzügyi hatóságok nem térítik vissza a pénzt.

— Oroszországban új naptár lép életbe. Moszkvából jelentik: A Tass iroda közlése szerint a tudományos akadémia jóváhagyta a naptárreform-tervezetet. Az új orosz hét öt nappal fog állani, megfelelően a nemrég életbeléptetett új munkahétnak, amely hétfőtől péntekig terjed. Töröttek a naptárból a szombatot és a vasárnapot. A hónapok száma tizenkettő marad, azonban minden hónap hat hétre oszlik. A hónapok között nem lesz 31 napos. Az öt forradalmi napot nem számítják a hét napjai közé, hanem különveszik. Ugyancsak külön számítják a szökőévben február 29-ikét is.

— Gazdag aranytelepet fedeztek fel a Fülöp szigeteken. Londonból jelentik: A Fülöp szigeteken kutfurási munkálatok közben gazdag aranytelepre bukkantak. A kutfuróvállalat erre aranybánya-vállalattá alakult át és bejelentette igényét az egész területre. Hirneves geológusok és egyetemi tanárok vezetése alatt máris újabb kutatóvállalatok alakultak, köztük az egyik egymillió pezeta alaptőkével. Az aranykutatás láza olyan nagy, hogy magasrangú állami hivatalnokok lemondanak állásukról, csakhogy aranybányavállalatokat alapíthassanak.

Mezőgazdasági tanácsot és nagyvárosi szórakozást nyújt Önnek az „ARKOLETTE 3” a falu rádiókészüléke.

Idő prognózist, piaci árakat, zenét és számtalan más szórakozást hall hangosan és tisztán az ARKOLETTE 3-mal. Egyszerű beállítás, olcsó ár.

Mint hangszórót az ARCOPHON-t ajánljuk Önnek melynek hangszínezete és széles hangskálája felemulhatatlan.

TELEFUNKEN

A legrégebb tapasztalat.

A legmodernebb konstrukció.

Képviselők minden nagyobb városban.

Egy német professzor korszakalkotó találmánya: a halálsugarak

Az egyszerű készülék nagy távolságból egész hadseregeket tud lekaszálni — Érdekes beszélgetés Mihály Dénessel, a telehor zseniális felfedezőjével

Mihály Dénes a zseniális fiatal magyar mérnök, a telehor felfedezője hazajött Berlinből meglátogatni szüleit. Szerény fiatalember. Fellépésében nyoma sincs az elbizakodott gőgnek.

Mosolygva hárit el minden magasztaló szót. Most az AEG, a hatalmas elektrotechnikai mammutvállalat egyik fő tudományos irányítója. De — szerinte — a karrier mellékes.

— Higyje el — mondja — nekem munka közben eszembe sem jut a karrierem. Nem mondom, jól esik az elismerés. De nem ez tüzel. Maga a tudományos probléma izgat és éjt nappallá téve, hónapokig el tudok babrálni a laboratórium négy fala közt. Aki ezt nem próbálta, nem is sejti, hogy minden elért tudományos eredmény önmagában hordja jutalmát.

Fel-alá járkal az egyszerű, kispolgári szobában. Aztán megáll az ablak előtt és némán bámul bele az ucca sürgés-forgásába. Milyen liliputi arányúnak láthatja Berlin dübörgő életéhez mérten. Szinte meghatódottan mosolyog.

Kiméletlenül felriasztom álmodozásából.

— A telehor...

Felém fordul. Az arca ismét komoly öntudatot tükröz.

— A telehor ma már a technika kész vívmányai közé tartozik... Az elv, amelyen

felépül, pontosan körül van határozva... Most már csak a terjesztés és az aprólékos tökéletesítések kora következik...

— Mikor lesz nálunk is telehor?

Habozik, hogy válaszoljon-e. Csak ennyit mond:

— Azt talán tudja, hogy a magyar posta vezérigazgatóságával is folytak tárgyalások, de ezek egyelőre finánciális okokból abbamaradtak... De ami késik, nem mulik.

— Hej, ráértünk arra még — jegyzem meg erre Pató Pál klasszikus stílusában.

— Persze, persze! Ez nem is sürgős...

— Most talán sziveskednék arról nyilatkozni, hogy a tudományos élet horizontján jelentkeznek-e más, korszakalkotó találmányok sziluettei?

Sietve válaszol:

— Igen. Nem is hinné, hogy milyen nagyjelentőségű vívmányok fognak hamarosan megjelenni a színen... Ha elmondanám, még azt gondolhatná, hogy fantasztikus mésséssel akarom traktálni...

— Legalább egyet mondjon mutatónak.

— Jó... De akkor mindenképp jegyezze meg ezt a nevet: Johann Esau... Johann Esau... Ez az ur a jenai egyetemen az elektrotechnika tanára... Még hallani fog róla.

— Johann Esau! — ismétlem, mint a diák, aki biflázik. — Kérem, már megjegyeztem... De most már kérek további ma-

gyarázatot...

— Ez a professor — folytatja Mihályi Dénes — már évek óta a legnagyobb titokban dolgozik egy tudományos ötlet megvalósításán, a halálsugarak felfedezésén... Sőt bátran mondhatom, hogy a találmány már meg is van... A készülék egy szekrényből áll... Ha megnyomunk egy gombot, az indukciós gép bugya kezd működni és az apparátus olyan éterhullámokat bocsát ki, amelyek háromszáz méter távolságban megbénítják az emberi szervezet működését... A kísérletnél használt egerek pár pillanat alatt elpusztultak ezekben a sugárkévekben... A mikor az érdekes kísérletekről értesültem, felkerestem Esau urat és kértem, hogy mutassa be előttem is a sugarak hatását... Nagyon szívesen fogadott és habozás nélkül eleget tett kívánságomnak... En is a készüléktől 300 méternyire állottam fel. A kezembem 20 kilós súlyt kellett tartanom. A gép működése közben először az a sajátságos érzésem volt, hogy elvesztettem szájam ízét... Aztán elhomályosult a tekintetem, a végtagjaim zsibbadni kezdtek. Egyszerre csak erőtlennül kiejtettem kezemből a husz kilós súlyt... „Stop!” — kiáltotta a professor. Mire a gép megállt. En pedig révedezve közeledtem feléje. Vagy egy félóra múlva, mire ismét egészen magamhoz tértem. A professor később kijelentette, hogy a kísérlet, ha idejében abba nem hagyja, katasztrófálisan is végződhetett volna.

— Fantasztikus! — mondom én egészen elámulva.

— Valóban fantasztikus — hagyja helyben a fiatal Mihályi Dénes. — A találmány fejleményei beláthatatlanok... Ha a készülék tökéletesítik, a háborúnak befellegzett. Mert amikor nagy távolságból, minden akadályon keresztülhatoló sugarakkal lehet egész hadosztályokat lekaszálni, akkor egyszerűen lehetetlenné válik minden háború.

Ime, tehát az emberöldöklő technika, amikor minden elképzelhető határon túlfelölődik, magának az öldöklésnek a lehetőségét szünteti meg. Elragadó perspektíva. És amikor elbúcsuzom a modern technika fiatal hőszeitől, szinte elfogódottá tesz szelid mosolya, amelyet transzcendentális fényel ragyognak be a lenyugvó nap utolsó sugarai.

Budapest, 1929. szept. 28.

Ambrus Tibor

Ma délelőtt tartják meg az Adamovics (Darányi)-telepi református templom alapkövetéti ünnepségét

Csaknem az egész napra kiterjedő program keretében, ma tartják meg a Darányi telepen épülő református templom alapkövetéti ünnepségét. Az ünnepség részletes sorrendje a következő:

Reggel 8 órakor istentisztelet a városi templomban, 10 órakor a vendégek fogadása a telepi templom telkén. Utána ünnepi istentisztelet: 1. CXXXV. zsoltár 1. verse. Éneklő a közönség. 2. Ima. 3. Klopstock: Ima. Előadja az egyházi Dalárda. 4. Ünnepi beszédet mond: magyarul Agoston Sándor esperes, feketicsi lelkész; németül Glöckner Károly bácskai alesperes, noviszádi lelkész. 5. A Női Bibliakör éneke. 6. Alapkövetéti. 7. Beethoven: Isten dicsősége. Éneklő az egyházi Dalárda. 8. Ima. 9. CXXII. zsoltár 3. versét éneklő a közönség. 10. Áldás.

Délután egy órakor közeled a Futaki uton levő Maros-féle vendéglőben.

Este hat órakor vallásos est a városi templomban. 1. 37. dicséret 1. versét éneklő a gyülekezet. 2. Ima, Bibliaolvasás. 3. Haydn: Istennek szent igéje. Éneklő az egyházi Dalárda. 4. Amerikai utjáról előadást tart Agoston Sándor az egyházmegye esperese. 5. A Női Bibliakör éneke. 6. Ima, Áldás. 7. Gyülekezeti ének. 179. dicséret 10. verse.

...

Ezer liter pasztörizált tejet készítenek naponta a noviszádi központi tejszövetkezet új telepén

A napokban nyitották meg az ujonnan átalakított s a legmodernebb gépekkel felszerelt tejpasztörizáló helyiségeket — Nagy mennyiségben készít a központi tejszövetkezet elsőrendű vaját, túrót és sajtot — Olcsó árak, kitűnő minőség

A zagrebi szerb földművelőszövetség noviszádi szövetkezete most nyitotta meg ujonnan átalakított központi tejszövetkezetét, a Temerini út 103. számú házában. A modern és a higiénia összes követelményeinek megfelelő telepet

pénteken mutatták be a sajtó képviselőinek.

Nagy fáradtsággal, jelentékeny anyagi áldozatokkal és példás buzgalommal igyekeznek a telep vezetősége egy régen nélkülözött hiányt pótolni, amikor pasztörizált tejet és tejtermékeket hoz forgalomba. Nem kell külön hangsúlyozni, milyen fontos a pasztörizált tej a csecsemő és gyermek-táplálkozás szempontjából s milyen előnyöket jelent korházaknak, szanatóriumoknak és a különböző gyermekintézményeknek, ahol eddig a gyermekek és betegek egyaránt sokszor hamisított noviszádi tejjel voltak utalva, amely nem egy esetben súlyos betegségeket is előidézett.

A pasztörizált tej teljesen baktériummentes és rendkívül jóízű.

Ezidőszereint 1000 liter pasztörizált tejet készít a noviszádi tejszövetkezet.

A tejet egyliteres palackokban 3,5 dináros áron hozzák forgalomba. A kiváló minőségű tejet magánháztartásokba is elszállítja a szövetkezet s minden ilyen nemű rendelést azonnal perferuál.

A pasztörizált tej a dán találmányu „Baltic” gépen készül. Az előzőleg alaposan megvizsgált tejet csöveken és szűrőkön keresztül vezetik a nagy üstbe, amelyben 80 fok hőmérsékletig felforraltják. A baktériumok már 70 fok hőmérsékletnél elpusztulnak s így a tej a forrás következtében baktériummentessé válik.

Az üstből a tej a hűtőkészülékbe kerül s a következő pillanatban már 10 fok Celsiusra hűl le. Az imígyen lehűtött te-

jet ismét csövezetéseken keresztül a nagy kazánba vezetik, ahol másnap palackozzák.

A pasztörizálási munkálatokat Jacobsohn Erich svéd származású üzemvezető irányítja, akit a tejszövetkezet vezetője Malmből szerződtetett a nagyszabású üzem vezetésére.

A pasztörizáló helyiségek mellett van a modern vajköpülő, ahol ugyancsak pasztörizált tejből készítik az elsőrendű minőségű vaját. Ugyancsak itt készülnek a különböző sajtófélék is, nevezetesen trapista, gróyi, liptói, imperial és a kaeskaival. A sajtérés ideje hat hét, addig is a pincehelyiségekben helyezik el a sajtókat.

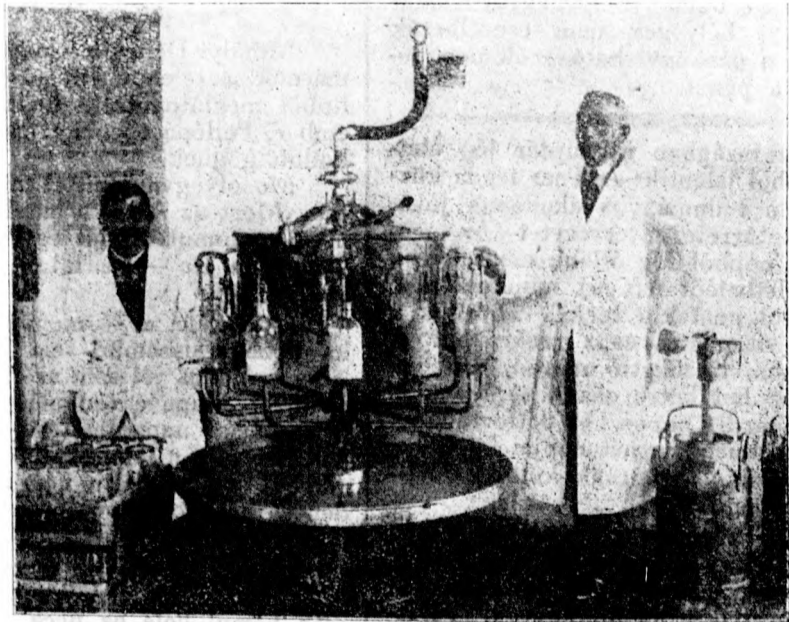
A pasztörizáló osztály napi 5000 liter kapacitásra fokozhatja üzemét

s mihelyt megszervezik az árusítást, amelyet a szövetkezet az egész városra fiókszerűen fog kiterjeszteni, a termelést megduplázzák. A szövetkezet igazgatósága igen mérsékelt árakat állapított meg a tejjel és tejtermékekkel a kisárusításban: A tej literje 3 és fél dinár, a trapista sajt kilója 30 dinár, imperial 40, vaj 50, tejfel 35, kaeskaival 32, tehéntúró 8 és liptói 4 dinár különként. Az áru elegáns csomagolásban kerül a piacra. Miután a vajkészítés különleges rendszer szerint, úgynevezett dán kultúra igénybevételével történik, tartóssága megközelíti a három hónapot is.

A telep berendezése 800.000 dináros költséget emésztett fel.

Ugyancsak a szövetkezet telepén rendezték be a tejtermékek készítésének elsajátítását szolgáló tanfolyamot, ahol a falusi szövetkezetek tagjai három havi kurzuson nyernek szakszerű oktatást a tejtermékek készítéséről.

A pompás telepet Storic Sztevan, a szerb földművelőszövetség igazgatója mutatta be a sajtó képviselőinek.

Üvegekbe töltik a pasztörizált tejet.

APOLLO szept. 30. és okt. 1

Főszerepben:
ROD LA ROQUE

Diákszerelem

8 érdekfeszítő felvonásban

HIREK

1929. szeptember 29. Vasárnap

Romai katolikus: Mih. főangy. Protestáns: F. 18. Mih. Görög-keleti (szeptember 16) Euf. A nap kel 5 óra 32 perckor, nyugszik 17 óra 20 perckor. A hold kel 1 óra 1 perckor, nyugszik 16 óra 42 perckor.

— **Mezőgazdasági kongresszus Szuboticián.** A vajdasági mezőgazdasági egyesületek a szuboticiai gazdasági egyesület kezdeményezésére október 20-án tartják meg Szuboticián a vajdasági mezőgazdasági kongresszust, amelynek védnökségét dr. Frangos Ottó földművelésügyi miniszter elfogadta. A kongresszuson a mezőgazdaságot érintő kérdéseket tárgyalják meg.

— **Marle Pál festőművész a legelőkelőbb noviszádi egyénekről készít karikatúrát.** Marle Pál szuboticiai festőművész pénteken kezdte meg karikatúra sorozatának lefektetését. A pompás rajzokat Marle Pál kiállítás keretében fogja bemutatni. A festőművész eddig már a következő személyiségekről készített karikatúrákat: Lakics Jován alpolgármester, Balubdzsics Mirko gimn. igazgató, dr. Vilt Vilmos orvos, Mátics Milán dr. ügyvéd, dr. Adamovics Pera főorvos, dr. Cseremov György, Sztakics Sztokján, Klicin Predrag városi tanácsnok, Djakov Alekszandar rendőrkapitány, dr. Petrovics Brankó tőzsdei főtitkár, Szekulics Milán dr. ügyvéd, dr. Lemaics Jovan stb.

— **Pályázat utmesteri állásra.** Szombori jelentés szerint Klicin Mita tartományi biztos egy utmesteri állásra Beli Monasztir (Baranya) székhellyel pályázatot írt ki. Pályázati határidő október 15.

— **A sekély vizállás miatt bizonytalan időre beszüntette járatait a Napred.** A folyók rendkívül sekély vizállása europaszerte komoly zavarokat okoz a hajóforgalomban. A Duna vizállása jugoszláviai szakaszán is olyan alacsonyra szállott alá, aminőre hosszú éveztizedek óta nem volt példa. A sekély vizállás máris tömérdek kisebb-nagyobb balesetet okozott és a megfeneklett hajókat csak fáradságos erőfeszítések után sikerült a zatonról levontatni. A szokatlanul sekély vizállás miatt a Noviszád—Vukovár között közlekedő Napred hajó bizonytalan időre beszüntette járatait. A közlekedés a vizállásviszonyok megjavulása után természetesen ismét megindul és erről a lapok útján tájékoztatja a közönséget a vállalat vezetősége.

HUZÁS Vásároljunk állami osztálysorsjegyet a noviszádi főelárusítónál **okt. 10. LUSTIG LAJOS** banküzletében

— **Menetrendváltozás.** A szuboticiai állomásfőnökség közlése szerint a Szubotica—Horgos vonalszakaszon szeptember 25-től kezdve a vasuti menetrendben a következő változás lesz: a 822. számú vonat, mely délelőtt 10 óra 8 perckor indul Szuboticiáról, csak Horgosig közlekedik. Sztarakanizsáról 20.34-kor indul vonat Horgoson keresztül Szuboticiára, ahova 22 óra 10 perckor érkezik meg, míg Szuboticiáról 18.55-kor indul Horgoson keresztül Kanizsára és oda érkezik 20 óra 24 perckor.

— **Szenta város erdélyi birtokai.** Még az 1912. évben Szenta városa Fogaras megyében 250 hold erdőt, Hunyad megyében: Hátszeg közelében pedig 400 hold erdőt vásárolt. Mivel a birtokok a városnak eddig semmi hasznot nem hoztak, a gazdasági bizottság keddi ülésén elhatározta, hogy a birtok megtekintésére bizottságot küldenek ki, hogy javaslatot tehesse az erdő eladása ügyében. A bizottság tagjai: dr. Zavisics Koszta főjegyző, Branovacska Sztivan gazdasági tanácsnok és Rakin Márko fakereskedő.

— **Ma délelőtt 10 órakor nyílik meg a virág- és gyümölcskiállítás.** A Vajdasági és Szerémségi Műkertészek Egyesületének kétnapos virág és gyümölcskiállítása ma délelőtt 10 órakor nyílik meg, a római katolikus hitközség dísztermében. A kiállítás rendezősége alapos munkát végzett és egészen bizonyos, hogy a kiállítás a legteljesebb mértékben ki fogja érdemelni a nagyközönség elismerését.

— **A helyesírás — szakvizsgai tárgy.** Szomborból írják: A tartományi biztos rendeletet adott ki, mellyel a tartományi tisztviselők szakvizsgájáról szóló szabályzatot egészíti ki. Eszerint a Bácska tartomány önkormányzati tisztviselőinek — bármely kategóriába és szakhoz tartoznak is — az előírt szakvizsga alkalmával Makszimovics Bozsó közoktatásügyi miniszter 1929 január 15-én kiadott helyesírási szabályzatából és stilisztikából is vizsgáznok kell.

— **Közügyülés Szentán.** Szeptember 30-ára Györgyevics Szlobodán szentai polgármester a városi képviselőtestületet közgyűlésre hívta egybe.

— **Halálozás.** Keck Béla sztaranizsai rom. kat. főkántor szeptember hó 23-án hatvanhét éves korában meghalt. Temetése kedden délután volt nagy részvét mellett.

ROSENBERG TÁNCISKOLA MEGNYITÁS! október 2-án, szerdán a Szloboda szálló nagytermében. Minden kedden, csütörtökön, szombat és vasárnap este fél 9-től 11-ig tart

— **Szüreti mulatság Petrovoszelón.** A bácskopetrovoszelo-i önkéntes tűzoltótestület vasárnap, szeptember hó 29-én a legényegylet dísztermében tombolával egybekötött szüreti mulatságot rendez.

— **Házasság: Schaner Juliska és Billy István** ma, vasárnap délután 4 órakor tartják esküvőjüket a beltéri plébánia templomban.

— **Házasság: Karbiener Ilonka és Martin Róbert** ma reggel 9 órakor tartják esküvőjüket a beltéri plébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett).

Tűzifa, szén és koks szükségletét

legelőcsöbben szerezzétek be
FREUND KÁROLY FATELEPÉN
Noviszád, Darányi telep I. csoport 23. sz.

— **Életkedvét fokozza az izléses butorokkal berendezett lakás.** Legjobb tanácsadója Hemler butorüzlet, Noviszád, Safarikova u. 30.

— **Lodnik, bársonyok, selymek, foulardok,** állandóan nagy választékban Kara és Fratricsevics cégnél, Noviszád, Futoski put 48. szám.

— **A „Zsarnok férj igájában“ című regényünk közlését anyagtorlódás miatt keddi számunkban folytatjuk.**

— **Jutányosan legjobb áru.** Dobozokban nagy választék. Prima lemez minden színben. Eladja csak a Barth cég! Barth Domonkos, fabrika kutija, Mali Liman, Novi Sad.

— **Günsz Blanka kitűnő eredménnyel tette le a gyorsíró vizsgát.** Günsz Blanka, a noviszádi gyorsíró szakiskola tanárnője a napokban a beográdi állami vizsgálobizottság előtt kitűnő eredménnyel tette le a gyorsíró vizsgát s ezáltal közép- és szakiskolai képesítést nyert.

— **Ujabb incidensek Jeruzsálemben.** Londonból jelentik: A Timex értesítése szerint Jeruzsálemben újabb incidensek történtek. Szerdán este Jeruzsálemben megölték egy zsidót. Később egy zsidó lakószobából álló csoport kidobott a vonatból egy arabot, aki súlyosan megsebesült.

YOUNG'S HEEL nem szalad le a szem!

„Dollár“ selyemharisnyán

Képviselet:
Höfnig Flvérek, Budapest, VII., Szüvetség ucca 28/a.

— **Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József“ keserűvízkúra** hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyeddé teszi. Több orvosprofesszor a **Ferenc József** vizet szívelzsirosodásnál is reggel, délben és este, egy-egy harmadpohányi mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Vasuti baleset Ausztriában.** Bécsből jelentik: Tegnap reggel Tarvis felől, a villachi pályaudvarra befutó gyorsvonat összeütközött egy tolató mozdollyal. A gyorsvonat mozdonya és két kocsjaja megromlódott. Huszonöt személy részben utas, részben vasuti alkalmazott könnyebben megsebesült.

— **Felrobbant a motorcsónak, tizenegy ember a vízbe fulladt.** Mexikóból jelentik: Tumacoban felrobbant és elégett egy motorcsónak. Tizenegy ember, köztük nyolc gyermek a vízbe fulladt.

— **Mindennemű iskolai cikkek u. m. ancsönyvek, táskák, fűzők, rajzszerek, toll-áskák, rajztömbök, vonalzóik igen jutányosron kaphatók.** Ábrahám János könyvkeresésében, Kralja Petra ucca 30.

— **Reformerek, gummifűzők, haskötők és melltartók raktáron és mérték után Bart L. Petra Zrinjskog ulica 17. alatt.**

Tulnyomóan derült, nappal enyhe, éjjel hideg idő várható

Reggel ködös idő valószínű

A légnyomási maximum megtartotta uralmát az európai időjárás helyzetén, bár északon és északnyugaton depressziók nyomják ezt az anticiklonális helyzetet. Európában tulnyomóan derült és éjjel hűvös idő volt. A szárazföld belsejében a hőmérséklet csaknem mindenütt 5 fok alá süllyedt, a keleti részeken 0 fok alá. Hazánkban keleten volt a legerősebb lehűlés.

A meteorológiai jelentések szerint

tulnyomóan derült, nappal enyhe, éjjel hideg idő várható, reggel esetleg köddel.

A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes városaiban:

Beograd 11, Zagreb 12, Ljubljana 7, Noviszád 12, Vrsac 12, Koviljacska 7, Veliko Gradiste 12, Szarajevo 8, Uzsice 10, Senta 10, Kragujevac 10, Zajecsar 8, Vranje 10, Nis 11, Koszovszka Mitrovica 10, Szkoplje 12, Stip 11, Prilep 14, Pety 9, Kotor 16, Szplit 14, Mosztár 14, Kraljevo 9, Bród 8.

A petrovaradini meteorológiai állomás prognózisa: Tulnyomóan derült, szeles, reggel ködös idő várható. A hőmérséklet 7 és 18 fok között fog váltakozni.

ODEON szept. 29-én ** Dupla műsor!

ROSEMARIE

O. A. Barbach operettje
6 felvonásban

Buster Keaton

„A kormányos“ c. 5 felvonásos
elsőrendű vizgátokban

Meggyilkolta vejét egy indjiai földbirtokos

Borzalmas családi dráma történt pénteken Indián terület el a földön.

Borzalmas családi tragédia történt pénteken délben Indián, amelynek áldozata Nikolics Zsivko tartalékos kapitány, a Szerémség egyik legismertebb személyisége, aki élénk nacionalista működést fejtett ki. A szerencsétlen embert egy családi perpatvarból kifolyólag

saját apósa, Szavics Joca, indjiai földbirtokos gyilkolta meg.

Nikolics Zsivko pénteken délelőtt több barátja társaságában az indjiai vásáron jelent meg. A vásáron tartózkodott ugyanekkor Szavics Joca is, aki miután észrevette vejét, hozzálépett és néhány szót sugott a fülébe. Nikolics néhány pillanatra elkomorodott, majd barátai társaságában folytatta a mulatozást. Nikolics a déli órákban tért haza s amikor a szobájába lépett már ott találta apósát, aki

rövid szóváltás után revolvért kapott elő a zsebéből s öt lövést adott le vejére, aki eszméletlenül

A borzalmas vérengzés Nikolics felesége és két gyermeke jelenlétében folyt le. A súlyosan sebesült Nikolicsot, akinek a golyó szétszakította a belét, az ottani községit orvos részesítette első segélyben, majd nyomban Matanovics dr. noviszádi szanatoriumára szállította a szerencsétlen embert.

aki tegnap reggel, anélkül hogy egy percre is visszanyerte volna eszméletét, meghalt.

A gyilkosság okát a legmélyebb titok fedi s senki sem tud felvilágosítást adni milyen események előzték meg a gyilkosságot. Valószínűnek tartják, hogy Nikolicsnak előzőleg a feleségével támadt viszálya, aki ezután édesapját értesítette az esetről, s ebből kifolyólag keletkezett az összetűzés az após és vő között.

A gyilkost letartóztatták és a noviszádi ügyészség fogházába szállították.

SPORT

A mai mérkőzések

Noviszád mai futballprogramja csekély kivétellel a Radnicski dunaparti pályáján összpontosul. A nagy és „komoly” mérkőzések közül időrendben elsőknek a

Deutsches Volksblatt—Délbácska

napilapok nyomdászmelegzetének egymással szembe kerülésére, délután fél 2 órai kezdettel. A mérkőzés sorsát előre megjósolni a lehetetlenség birodalmába tartozik. Minden a bírótól, kottas Aladártól függ és így nem lehetetlen, hogy a mérkőzés általános végkimerülésben fog kimulni.

Nagyon ügyes gondolat és követésremélő példa, hogy a

PAK—Szloga

másodosztályú bajnoki mérkőzést, az elsőosztályú mérkőzés előjátéka gyanánt iktatták be. A két csapat elsőizben találkozik a bajnoki küzdelmek során és az eredmény meglehetősen nyílt. Döntetlen, vagy minimális PAK győzelem valószínű.

Az elsőosztályú bajnoki szezon kapunyitására, noviszádi pályán, a

Temerini T. C.—Radnicski

mérkőzés kerül eldöntésre. Mind a két együttes komoly szorgalommal készült a bajnoki küzdelmekre és a játék bizonyára erős iramu és izgalmas lesz. Minimális gólarányú Radnicski győzelmet tippelünk.

A vidéki elsőosztályú mérkőzések közül Mitrovicán, a

NAK—Gradjanszki

kerül eldöntésre. A Gradjanszki odahaza veszedelmes ellenfél, hiszen a múlt héten döntetlenül mérkőzött a bajnok Mácsvával. A NAK átszervezett csapatának ez lesz az első bajnoki erőpróbája. Győzelme legjobb esetben egy-két gólos lehet.

Sabácon a

Vojvodina—Mácsva

elsőosztályú derbimérkőzés vezet be a bajnoki szezon. A Mácsva Sabácon legyőzhe-

tetlen hírnévnek örvend és egy esetleges döntetlen eredmény szép fényt vetne a noviszádi futballsportra.

A vidéki másodosztályú mérkőzések közül a Petrovácon eldöntésre kerülő

Makkabi—Szlovácski

találkozó áll az érdeklődés homlokterében. A Makkabi ezen a mérkőzésen bizonyíthatja be, hogy a Gradjanszkitól elszívott veresége muló indiszpozíciónak volt a következménye. A Szlovácski minden részletében kiforrott együttes és még az esetleges eldöntetlen is csak nehéz küzdelem árán enged át a Makkabinak.

Petrovaradinban a

Gradjanszki—Fruskogorac

mérkőzés valószínű győztese a Gradjanszki, míg a Rumán eldöntésre kerülő

Spárta—Mitrovicai Gradjanszki

találkozó valószínűleg a Spárta minimális gólarányú győzelmét hozza meg.

Mérkőzések a vidéken

A vidék sportprogramjában kiemelkedő eseménynek számít az Odzsacin ma lejátszásra kerülő Ertl-serleg döntőmérkőzés, amely Palics csapatát állítja szembe Odzsaci együttesével. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt. Ugyancsak a teniszsport híveit érdekli a Zágreben eldöntésre kerülő Vajdaság—Horvátország válogatott teniszmérkőzés. A Vajdaságot a következő játékosok képviselik: Balázs, Flamann, Csernojarov, Konyovics, Demko, Bokorné, Schreger Lili. Az Odzsaci SC futballcsapata Sztaribeacán játszik bajnoki mérkőzést a Szokoval. Odzsacin az Okonom—OSC kombinált együttes a vukovári Spártával játszik barátságos mérkőzést. Szomborban az ottani Sport a verbászi Dulcisszal játszik bajnoki mérkőzést, míg Verbászon a VSC a szombori Zsak-ot látja vendégül bajnoki mérkőzésre. Bácskogradistén a beeseji Teszla játszik bajnoki mérkőzést, míg végül az apatini Tri Zvezde, a vinkovci-i Cibáliával tart barátságos mérkőzést.

— A mai eredmények megtudhatók este Nemes tánciskolájában.

ZARLATOK

Szombat, szeptember 28

A DINAR ARFOLYAMA

Budapest 1245—1251, Bécs 7.35—7.37.

BEOGRADI TŐZSDE

London 276.14—275.34, Páris 223.68—221.68, Newyork 56.83—56.63, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Milánó—Trieszt 298.40—296.40, Prága 168.73—167.93, Berlin 13.5575—13.5275, Bécs 8.0011—7.9711, Budapest 9.9301—9.9001.

Allampapírok: 7%-os kölcsön 85—84, Hadikárpótlási prompt 403.50—403.50, december 31-ére 414—414, Nemzeti Bank 8175.

BEOGRADI TERMENYARAK

Buza fővonal 2—3%, 77—78, 186—187, Buza Szerém 77—78, 2%, 190—190, Tengeri Szerém Duna 1930. március 150—150. Bab fővonal uzánsz prompt 440—450. Irányzat: Változatlan.

ZURICHI TŐZSDE

Beograd 9.125, Budapest 9.50, Páris 20.325, London 25.1675, Newyork 518.60, Brüsszel 72.175, Milánó 27.145, Madrid 7675, Amszterdam 208.15, Berlin 123.53, Bécs 72.90, Szofia 3.75, Prága 15.36, Varso 58.15, Bukarest 3.08.

BUDAPESTI HATÁRIDŐS TERMENYTŐZSDE

Irányzat: Egyetlen. Forgalom: Élénk. Buza októberre 21.34—21.35, 1930. március 23.88—23.89, májusra 24.68—24.70. Rozs októberre 15.94—15.96, márciusra 18.37—18.38. Tengeri májusra 17.29—17.30.

CHIKAGOI TERMENYTŐZSDE

Buza: Gyengébb. Szeptemberre 127.5, decemberre 133.75, márciusra 139.75, májusra 143.75. Tengeri: Gyenge. Szeptemberre 98 háromnyolcad, decemberre 96 egyenylcad, márciusra 100 ötnyolcad, májusra 103.25. Zab: Gyenge. Szeptemberre 52, decemberre 53 háromnyolcad, márciusra 56, májusra 57 háromnyolcad. Rozs: Gyenge. Szeptemberre 102.25, decemberre 108 ötnyolcad, márciusra 114 egyenylcad.

ROSARIO

Irányzat: Lanya. Buza 9.90, tengeri 7.30.

BUENOS AYRES

Buza 9.75—10.40, tengeri 8.05—8.15, zab 6.90.

WINNIPEG

Irányzat: Gyenge. Buza októberre 141 háromnyolcad, decemberre 143.75, márciusra 150 egyenylcad.

LIVERPOOL

Buza: Tartott. Októberre 8 sh 10.75, decemberre 9 sh 4 ötnyolcad, márciusra 9 sh 11, májusra 10 sh 3.

NOVISZADI TERMENYTŐZSDE

(Hivatalos jegyzések)

Buza 77 kg. bácskai k. d. 192.50—195, szerémi k. d. 182.50—187.50, 78 kg. bácskai k. d. 194—196, begai uszályrakomány r. k. 198—202, árpa bácskai és szerémi 63—64 k. d. 125—127.50, zab bácskai és szerémi k. d. 147.50—152.50, tengeri bácskai, bánati és szerémi k. d. 150—155. Export malmok irányarai. Buzaliszt szept.-dec. 30 nap kaszsa, vagy 1.5% skonto 330—340, kettes 310—320, ötös 285—290, hatos 260—265, hetes 220—225, nyolcas 125—130. Egyéb malmok effektív kötése, buzaliszt nullás gg. és g. 290—300, kettes 270—280, ötös 245—255, hatos 220—230, hetes 180—190, nyolcas 120—130. Buzakorpa jutazsákban k. d. —, fehér bab 2% k. d. 460—470. Irányzat: Változatlan. Forgalom: Buza 48, árpa 1, zab 1, tengeri 181, liszt 4, alma 2, bab 1 vagon.

APOLLO szept. 29-én

Az „Ufa” filmgyár II. attrakciója!

AZ ASZFALT

8 felvonás a nagyváros életéből, szenvedélyéről és szenvedéseiről. Főszereplők: Gustav Trülich, Betty Amen, Else Heller, Hans C. Schlettov és Steindück

A GYERMEKEK VASÁRNAPJA

Az aranyzörü táltos

Mese

Írta: Ács Klára

Volt egyszer, hol nem volt, egy szomorú kisfiú, aki egyre sirt, egyebet sem tudott, csak sírni. Ha rossz idő volt, ha kevés volt az eső, vagy ha sok volt a feladata, ő csak sóhajgatott és mindjárt elsírta magát.

Ma is nagyon roszkedvű volt és éppen sírásra állt a szája, mikor egyszerre csak előtte termett egy girhes-görbe gebe és egyenesen így szólt hozzá:

— Ugyan miért sírsz?

A kisfiú pedig így felelt:

— Azért sírok, mert olyan szomorú minden körülöttem.

A girhes-görbe gebe erre azt válaszolta:

— Már hogyan volna minden nagyon szomorú körülöttem, mikor Könnyországban laksz. Gyere csak velem. Úlj fel a hátamra és én elviszlek tégedet Kacajországba, ahol minden ragyogóan fényes és ahol örökké a nap süt.

Kétszer sem mondatta ezt magának a kisfiú. Máris a ló hátán termett és elszárgult vele.

— Messze van még Kacajország? — kérdezte tőle egyre.

— Dehogyan is van messze, vigasztalt a girhes-görbe gebe. Csak éppen annyira van, mint a nevető szád a síró szemedtől. Mire felszáradnak a könnyeid, már el is éred.

Nohát bizony az most az egyszer nem tartott soká. A szomorú kisfiúnak egyszerre csak fényleni kezdtek a szemei. No de látott is mindjárt olyat, hogy még a szája is tátva maradt.

A rózsabimbók ott hasadtak fel előtte és mindégynének a kelyhéből apró tündérke lépett ki elő, piros bársony ruháskában, rózsaszín selyemben, fehér fátylakba és sárga atlaszba voltak öltözve. A karjukon pedig pirinyó hegédük, hárfák lengtek, melyekből csodaszép nóták fakadtak. És látta, amint a mennyország kékselyem kapuja megnyílt a valódi szárnyas angyalkák lépegettek ki rajta. Ezüstláta báránykákkal játszadoztak, melyek mindegyikének aranycsengetyű volt a nyakában.

Oh de még azonkívül is látott sok mindent. Ezüstfákon fényestollu madárkákat, szivárványhidat a felhők között és gyémántcsillagokat az éjszakában.

— De gyönyörű mindez! — kiáltott fel.

— Oh, bárcsak mindig itt élhetnék Kacajországban!

— Hiszen csak téled függ, mondta a girhes-görbe gebe. Azaz, dehogyan is a girhes-görbe gebe, mert a kisfiú előtt bizony egy csillogós-zörü aranytáltos állott, mely csak úgy vakított a napsugárban.

A fiúcska nem győzte bámulni.

— Hogyan, te lennél az a ványadt, keskedt gebe, amelyiken idejöttem? — álmélkodott.

— De bizony én — mondta az aranyzörü táltos.

— Oh, de hát hogyan lehetséges?

— Hát bizony csak úgy, hogy mikor elindultam veled, Könnyországban voltunk. Ott pedig minden szomorú, szürke, girhes-görhes. Itt pedig Kacajországban vagyunk, ahol minden színaranynak látszik a rátüző napsugártól. Ez az egyszerű magyarázat.

— És hogyan maradhatnék mindig itt? — kérdezte a fiúcska.

— Ugy, hogy leszoksz a sírásról és megtanulsz helyette nevetni — mondta az aranyzörü táltos.

— De hiszen ez nagyon könnyű — felelte a fiúcska.

— Nono, nem annyira, mint gondold — figyelmeztette a táltos. — Egy kis lelki erő is kell hozzá. Ime, nézz csak!

Ezzel úgy leröpítette a hátáról, hogy a fiúcska azonnal ott termet Könnyországban.

Sirt, ritt, sóhajtozott és csak úgy potyogtak a könnyei.

— Látod már, hogy nem olyan könnyű az egy ilyen gyáva legénynek — csufolódott a táltos. Azaz, hogy dehogyan is a táltos

mert itt Könnyországban bizony megint csak girhes-görhes gebe lett belőle.

Csak hogy a fiúcska sem hagyta magát. Azért is letörülte a könnyeit. Felpattant rá. Es szélesre húzta a száját, hogy csak úgy dől belőle a nevetés.

S ime csodák csodája, pillanat alatt megint Kacajországban termett és a girhes-görhes gebe is visszaváltozott aranyzörü táltossá.

De nem is ritta el magát többé a fiúcska, hanem mindvégig ott maradt Kacajországban.

Messze északon

Fenn, messze északon, a sarköv világában, élnek ők, a lappok. Vannak földkunyhók, — ó, megvéd ez a tél hidege ellen — s vannak fehér vászonsátraik is: nyáron megfelel. Kistermetű emberek, s csak kevesen üznek közülük földmvelést, a partvidékeken. Vadásznak, halásznak s főleg rénszarvast tenyésztenek. Valaha mindnyájan az ősi „samán” vallást hitték, ma gyűrésztük keresztény.

Korántsem él nomád életet minden lapp. Vannak nagyobb helységek, ahol rendes templom is van, posta és táviró, bár — mozi még nincsen. S a „városi” élethez szokott lapp alig tart rénszarvast. Vannak teheneik, juhaik, kecskéik, baromfiak is. Télen rénszarvasprémből készült ruhát hordanak, de a nyári ruhájukhoz való s többnyire kékszínű szövetet kereskedőktől szerzik be a „városiak”. Igaz, a vásárolt szövetet már maguk varrják meg ruhává és a téli öltözképet még mindig lapp-cérnával, talán mondhatjuk így. A rénszarvas nagyon vékonyra hasított beleiből készült, némi sodrogatás után ez a hazai cérna: gyengének tényleg nem mondható.

A lappok nagyrésze ugyan — megy a rénszarvasai után, követi a szarvacsordát, amely teljes vagyonát jelenti: olykor hatalmas lappvagyon, van olyan lappcsalád, amelynek kétezer rénszarvasa is van.

Megy a vándor-lapp, amerre a rénszarvas? Amerre sovány eledelét sejtí. Vándorol a vándor lapp. S ha meghal, hozzátartozói fehér gyászlatyolat köntnek annak a rénszarvasnak az agancsára, amelyik az elhunyt utazó alkalmatosságát húzta: azt, hogy látvol, nem szabad ugyan szigorúan venni, fehér vászonrongyocská, talán maradéka egy sátoznak.

Ott messze északon...

NYUSZIT HOZOTT ÉDESAPAM

Nyuszt hozott édesapám,
Hosszúfülü nyusztikát,
Rózsaszínű lett előttem,
Örömben a világ...

Megfogtam az istenadtát,
Vert kis szíve, mint szívem,
Szóltam hozzá, simogattam,
Babusgattam szeliden...

— Sajnálak kis tapsifüles,
Mert mindenki üldöz, üz,
Ha szél szisszen, levél zörren:
Megriadva menekülsz!...

De én tölem — bohó — ne félj,
Hisz ja kerek ég alatt,
Egyedül csak én vagyok tán,
Ki sohasem bántalak!...

Vályi Nagy Géza.

TREFÁS KÉRDÉS

Keze nincsen mégis fog,
Lába nincsen mégis jár.
Nélküle a nevet sem
Írja alá a király.

De ő nemesak a királyé,
Széles egész nagyvilágé.
Megtalálod minden háznál,
Kis diáknál, nagy diáknál.

Csak, hogy mig más lábbal halad,
Ökelme az orrán szalad,
Minden percben meg-megáll,
Egy-egy cseppet iddogál.

Kis rejtvények kicsinyeknek

1	3						
tek P	<table border="1"> <tr> <td>•</td> <td>pó pó</td> </tr> <tr> <td>•••••</td> <td>pó pó</td> </tr> <tr> <td>•</td> <td></td> </tr> </table>	•	pó pó	•••••	pó pó	•	
•	pó pó						
•••••	pó pó						
•							
2	4						
gyik x e Da gy = cs	7						
5							
éééé	x						

A rejtvények megfejtését legkésőbb október 3-ig kell eljuttatni a Délbácska szerkesztőségébe.

A rejtvények megfejtői között

több mesekönyvet

és egyéb értékes jutalmakat sorsolunk ki.

MEGFEJTÉSEK

Mult vasárnap számunk „Ifjuság vasárnapja” rovatában közölt öt talalós kérdésre, a helyes feleletek a következők:

1. Melyik a legnagyobb hegye Afrikának? — A Kilimandzsáro (6010 m.)

2. Hogy hívják a napszámot Kinában? — Kuli.

3. Milyen madarakat lehet beszédre megtanítani? — A papagályt, a szajkot és a mátyásmadarat.

4. Hol van a leghíresebb ferde torony? — Pisában (Olaszország).

5. Melyik nagy magyar költő esett el 80 évvel ezelőtt a harcmezőn? — Petőfi Sándor.

A talalós kérdéseket a következők fejtették meg helyesen: Dániel Agnes, Ruzsicska Sándor, Hoffmann Mariska (Káty), Bauer Antal (Szombor), Hajdu Ilona, Weisskopf Ferenc, Takács József, Salamon Endre, Vass Nándor, Patz Sándor, Cselikovicz Otto, Sebastian Helén és Vizi László. Részben helyesen fejtették meg: Utry Máté (Szombor), Farkas Pál (Petrovoszelo), Józsa Manci és Mimi Limberg. Anagyszám-ban beérkezett többi megfejtés lényeges tévedéseket tartalmaz.

A megfejtők közül jutalomkönyvet kaptak: Patz Sándor, Usztavszka ucca 15., Ruzsicska Sándor, Futaki ut 67.

Egy üveg kölni vizet a Schuchtár-féle „Angjeo” drogériából: Sebastian Helén, Zseljeznicska ulica 2.,

A Délbácskát fél hónapra: Mátyus Kálmán (Szombor) és Dániel Agnes, Sibinjanin Janka ul. 23.

A jutalomkönyvek szerkesztőségünkben kedd délelőttől kezdve átvehetők.

Az ökörszem és a sas

A madarak együtt voltak az erdőben, itt elbeszélgettek egyről-másról. Egyszerre csak azt mondja az ökörszem:

— Mi együtt vagyunk, békésen megférünk egymással, csak a büszke sas kerül bennünket...

Közbeszól a vadgalamb:

— Mit berzenkedsz, picikém, te sem volnál itten, ha oly magasra tudnál szállni, mint a sas...

RÁDIÓ-MŰSOR

Vasárnap, szeptember 29

Beograd. 9: Istentisztelet a szerb püspöki templomban. 11: Őrsékváltás a királyi palota előtt. 11.20: és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.25: Rádió zenekar hangversenye. 13.30: Ujsághírek. — 17: Szerb cigányzenekar hangversenye. — 17.30: Sztaniszlavjevics Boriszláv előadása a föld racionális műveléséről. 20: Vrvics Andrija dr. előadása a madárvédelemről. 20.30: Ankje—Kasteran (hárfa), Szvilogoj Ljubica (mezzoszoprán) és Matacsics Lovro (zongora) hangversenye. 21.30: Ujsághírek. 21.45: Vigjáték-előadás a stúdióból. 22.15: Fuvola hangverseny.

Zagreb. 11.30: Délelőtti hangverseny. 17: Zeneközvetítés a Manon-cukrászdából. 19.50: Bevezetés a zágrábi Nemzeti színház 20 órákor kezdődő operaelőadásához. 20: Operaközvetítés a zágrábi Nemzeti Színházból.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. — 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. 12: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjainak alakult zenekar hangversenye. 15.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadás-sorozata. Zalka Zsigmond ny. m. g. akad. igazgató: „Hogyan védekezzünk a borbetegségek ellen?”. 16: Rádió Szabad Egyetem. 17.15: Bodán Margit magyar dalestje. 18.45: Zágón István vídám harcolatai. 19.15: Sport- és löversenyeredmények. — 19.35: Kabaréelőadás a Stúdióból.kb. 21.45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, ügétversenyeredmények. Majd: Gramofónhangverseny. 23.30: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia nagyszállóból.

Berlin. 7: Rádiótestgyakorlat. 8.55: A potsdami helyőrségi templom harangjátéka. 9: Reggeli ájtatosság (beszéd, ének, zene). 14.30: Gramofónzene. 16.15: Hauptmann Gerhart: „A szegény Henrik” c. darabjának előadása. 19.20: Szarvasbögés a berlini állatkertből. 20: Könnyű zene. 0.30-ig Dajos Béla zenekara tánczenét ad. Deutschland-sender. 20: Hangverseny Széll György vezényletével.

Kassa. 19: Magyar előadás: Párhuzam a testi és szellemi nevelés között. 19.15: Gazdasági előadások és hírek. 19.30: A tót juhtenyésztés virágzása és hanyatlása. 20: Időjelzés és harangszó a kassai dómból. — 20.05: Vonósénekkar. 21: Hangverseny közvetítése Brnóból. 22.15: Helyi hírek. 22.20: Kávéházi zene Pozsonyból.

München. 10: Katolikus istentisztelet. 11: A müncheni városháza zenés-harangjátéka. 12: A müncheni rendőrzenekar hangversenye. 14.30: Gramofónzene. 16: Házi-trió. 18.30: Hangverseny. 19.50: A házizenekar esti hangversenye. 21: Dominik Löscher egyfelvonásos operettje „A kedélyes börtön”. 22.20: Hírek, utána tánczene.

Prága. 7: A karlsbadi reggeli hangverseny közvetítése. 9: Egyházi zene. 11: Hangversenyközvetítés Poděbrad fürdőből. — 16.30: Hangverseny. 18: Német hírek és Rotter, a prahai német színház tagjának hangversenye. 19.10: Könnyű zene és hegedűhangverseny. 22.20: Kávéházi zene.

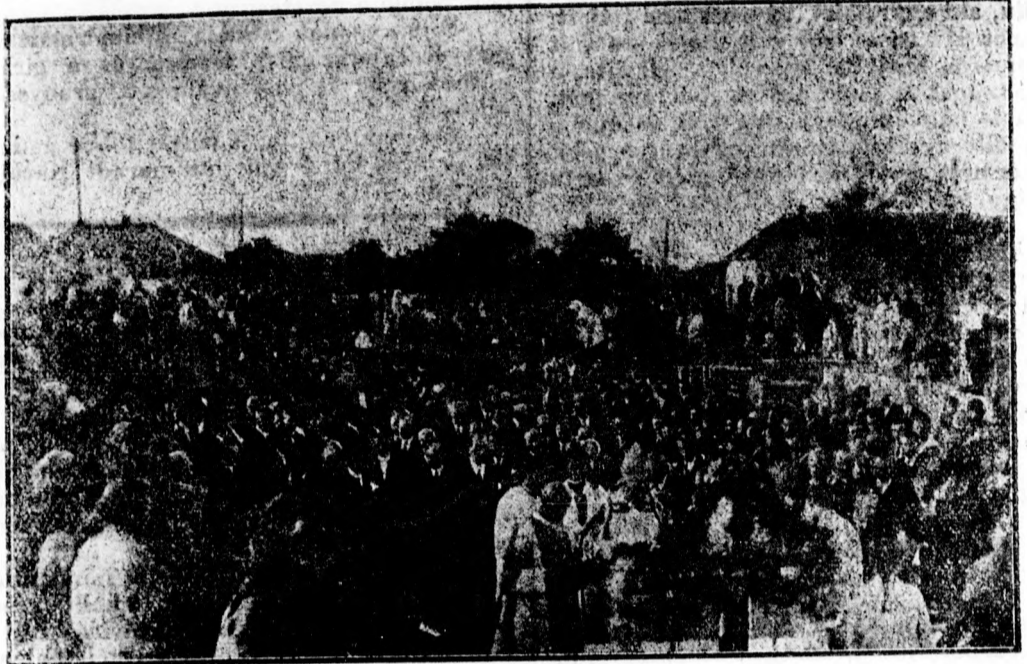
Bécs. 10.20: Orgonahangverseny. 11: A bécsi fillharmonikusok hangversenye. 15: A bécsi kerékpárverseny helyszíni közvetítése. 16: Délutáni hangverseny. 18: Kamarazene. 19: Della Alten kamarazene-közvetítés. 19.30: Kaltenecker János irodalmi előadása. 20.05: Időjelzés, időjárás. 20.10: Suppé „Flotte Bursche” c. operettje. Utána operarészletek.

Hétfő, szeptember 30

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis Gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek, tőzsdejelentések. 12.45: A rádió-kvartett hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 17: Divat ismertető. 17.45: Gramofónhangverseny. — 20: Kaszner-Karadzics Zora előadása a női mozgalom céljairól. 20.30: Pichler baritonista hangversenye. 21.10: Pontos időjel-

Az Adamovics (Darányi)-telepi római katolikus templom alapkövetétele

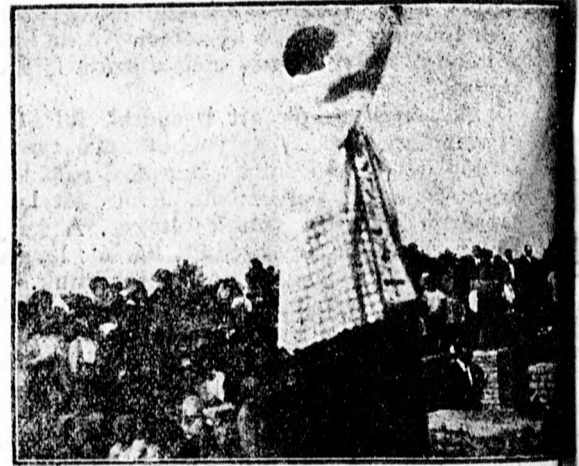
Helyszíni felvételek az alapkövetételel ünnepeiről

A szentelési szertartás megkezdődik. Elöl a pap, mögöttük a katolikus hitközség tagjai Fáth Ferenc apát-esperesplébános és a pap Dr. Vilt Vilmos felügyelő vezetésével. (Wolf fényképész felvétele)

A hívek egyik csoportja a templom falain belül. (Warnusz Márton felvétele).

Dr. Koráni Elmér rókusai plébános beszédet tart. (Warnusz Márton felvétele).

zés, hírek. 21.25: Tréfás dialógus. 21.45: A rádió-kvartett hangversenye.

Zagreb. 12.30: Gramofónhangverseny. 13.15: Etrendek és szakácsreceptek. 13.20: Hírek. 17.30: Zeneközvetítés az Európa-Palace moziból. 18.55: Hírek. 20: Francia nyelvlecké. 20.25: Bevezető a varsói nemzetközi átvitelhez. 20.30: Nemzetközi hangverseny-átvitel Varsóból. (Számait lásd a budapesti szept. 30-i műsorban). 22.30: Időjárás.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzővizsgálat. Vizállásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15.45: Fulton-rendszerű képátvitel. 16.20: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 17.15: Tóth Lajos felolvasása: „Szendrey Julia”. 18: Kurina S. és cigányzenekarának hangversenye. 19.15: Német nyelvoktatás. 19.45: Halász Gyula: Lóczy Lajosról. Felolvassa a szerző. 20.30: A közép-európai műsorcsere-sorozatban a varsói rádióállomás műsorának közvetítése. Utána kb. 22.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Fejes szalonzenekar, az Ostende-jazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende-dávéházából.

Berlin. 12.40: Rádiótorna. 14: A Kelet a zenében. (Gramofón). 15.30: A nő, mint világjáró. 19.15: Szórakoztató zene. 20.30: Nemzetközi hangverseny Varsóból. 0.30-ig: Tánczene. 20: Dalest. 20.30: Komor Géza

zenekara szórakoztató zenét ad. 21.15: — André Gida „A tékozló fiu visszatérése” c. darabjának előadása.

Kassa. 12: Harangszó a kassai dómból. 12.05: Szalonzenekar. 13: Hírek. 17.10: Gramofónzene. 18.40: Előadás a dohánytermelésről. 20.30: Varsói nemzetközi hangverseny közvetítése. 22.15: Új helyi hírek, pozsonyi árutőzsde, magyar hírek.

München. 6.45: Torna. 12.30: Gramofónzene. 16.30: Házi-trió. 17.30: Hangverseny. 19: Humperdinck: „A királyi gyermekek” c. zenemeséje 3 képből, közvetítés a müncheni Nemzeti Színházból. 22.30: Az októberi adónaptár felolvasása.

Prága. 11.30: Gramofónzene. 12.20: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 17.45: Német sajtóhírek. 19.05: Rádió-kabaré. 20.30: A varsói nemzetközi hangverseny közvetítése a közép-európai műsorcsere keretében. 22.20: Gramofónzene.

Bécs. 11: Délelőtti hangverseny. 15.15: Képátvitel. 16: Délutáni hangverseny. — 017.30: Az ifjúság órája: Őszi napok a Marósmezőn és Wienerwaldban. 14.20: — Goethe és korának zenészei. Előadás. — 18.50: Brügel Ferenc saját műveiből olvas. 19.30: Karel Lajos dr. előadása a növény- és állatnevekről. 19.55: Időjelzés, időjárás. — 20: Nemzetközi dal- és áriaestély. 20.30: Közvetítés Varsóból a közép-európai műsorcsere keretében. Utána esti hangverseny.

Köszönetnyilvánítás
 Ezúton mondunk hálás köszönetet mind-
 azoknak, akik d. ága halottunk
Szauzer Mariska
 temetésén részvétnyilvánításukkal, koszoru és
 virágadományaikkal igyekeztek mértelenül
 nagy fájdalomukat enyhíteni.
 Külön köszönetet mondunk az iskolatárs-
 nőinek személyes megjelenésükért.
 Noviszád, 1929. szeptember 28. án.
 A gyászoló család

Szíveskedjék tudomásul venni, hogy
 régi vállalatom a Primorska ulica broj 3.
 alatt feloszlott.
UJ VÁLLALAT!
 Autó és Traktor garage
 Autó mosoda
 Kényelmes és modern Box
 Gépműhely
 Autogen hegesztés
STERN BÉLA
 NOVISAD, FUTOSKI PUT 68
 TELEFON 25-34

ÉRTESEM
 tisztelt vevőim, hogy üzemet Noviszád,
 Njegoseva 9 alól
áthelyeztem Kr. Aleksandra 9. alá
 Az elkövetkezendő szezonra nagy raktárral ál-
 lok mélyen tisztelt vevőim rende kezelésére, min-
 denkinél olcsóbb áron. Átalakítást, festést min-
 den színben, 12 óra alatt, vidékre 6 óra alatt
 kielégítő. Vasalást, szmágcserét stb. kényelmes
 hely ségomben megvárni is lehet
FOJT, kalapos mester

ZENE
Rubinstein Artur Noviszádon
 Mint már jelentettük, Rubinstein Artur
 világhírű zongoraművész október 3-án tart-
 ja hangversenyét Noviszádon.

A kiváló művész Brahmsz, Schubert, De-
 bussy, Bussoni, Sztravinszki, Chopin és Al-
 beniz műveiből játszik.
 A helyárak a következők: Ülőhelyek 80,
 60, 40 és 25 dinár. Erkély 40 és 20 dinár, ál-
 lóhelyek 20 és 10 dinár.
 A nagy érdeklődésre való tekintettel
 ajánlatos még idejében jegyekről gondos-
 kodni.

APRÓ HIRDETÉSEK
 úgy hétköznap, mint vasárnap.
 Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

**KIRAKATÖVEG, CSI-
 SZOLT TÜKÖR, TÁBLA
 ZSINOR ÉS ORNAMENT
 ÖVEGEK LOGOLCSÓBB**
**„ALBA” ÖVEG-IPAR ÉS
 TÜKÖRGYARNÁL, NO-
 VISAD, ŽELJEZNIČKA**
 UL. 53. 1870

ELADÓ
 Eladó örökösített sa-
 rokház, ld. Ludásnál, Da-
 ranyi telep I. csoport 89.
 3440

HASZNÁLT rövid fe-
 keke zongora, Karadžiče-
 va 14. alatt jutányos áron
 eladó. 3444

ELADÓ csinos kis ház.
 Vojvoda Kutyana u. 9.
 szam. 3446

SZABÓ féle vendéglő
 azonnal el. do, esetleg ki-
 adó. Kamenici uca 73.
 3445

ELADÓ egy kétszobás
 ház kis szőlővel a Duna
 menten (Telep II. 68.)
 Bővebbet Duna uca 15. I.
 3349

ELADÓ nagy bérház
 szép jövedelemmel a vá-
 rosban jó tő. befektetés.
 Cim a kiadóban. 3377

ELADÓ újonnan épült
 ház, 30 ev ota fennálló
 fűszerüzlet és vendéglő-
 vel, elköltözés miatt. Cim
 Lapszki András. Maradić
 (Srem). 3391

KIADÓ
BUTOROZOTT nagy
 szoba, előszoba különbe-
 járattal 2 személy részére
 kiadó. Cim a kiadóban.
 3442

EGY különbejáratu bu-
 torozott szoba, egy ur
 részére október 1-től ki-
 adó. Cim Natoševićeva
 17. 3449

KÉTSZOBÁS uccai lak-
 sas a Futaki uton azon-
 nal kiadó. Cim a kiadó-
 ban. 3456

KÉT SZOBA, konyha
 speizből álló lakás viz-
 vezetékkel kiadó. Uspen-
 ska ulica 3. 3455

Orbán pensióban szép
 szobák olcsón kiadók.
 Fürdőszoba, vízvezeteki
 mosdók, telefon. 577

KÉT SZOBA különbe-
 járattal, irodának kiadó,
 Miletićeva ul. 11. Bőveb-
 bet a Fehér Hajóban. 3413

KÉT SZOBÁS lakás
 mellékkeliségekkel októ-
 ber 1-re kiadó az Orient-
 tel szemben, Kamenici
 uca 1. 3401

Fényezőlegény
 felvétetik
 Futaki ut 43. alatt
Kapmajer Mihályné
 Novisad

**A szerkesztésért és kiadásért ideigle-
 nesen Andréa Dezső felel.**

ÜZLETHELYISÉG bár-
 milyen célra alkalmas,
 azonnal kiadó. Kamenici
 u. 7. Orienttel szemben
 3402

KIADÓ mészáros és
 hentesüzlet legforgalma-
 sabb helyen, nagy vevő-
 körrel, esetleg más üzleti
 célokra is alkalmas, bár-
 mikor átvehető. Cim a
 kiadóban. 3376

KERESLET
TANONC LEÁNYT fel-
 vesz Thuro és Kolarovics
 könyvkötészet, Jermenska
 (Örmény) ul. 5. 3448

BÁDOGOS, ki karos-
 szeria-munkához ért, a-
 zonnal felvételük. Reich
 Mátyás és Fia karosszé-
 riagyárában, Novisad. 3441

KERESEK azonnalra
 szépen butorozott külön-
 bejáratu uccal szobát a
 beltéren. Ajánlatokat a
 kiadóba. 3454

**JAJAGIN FODRÁSZ-
 TERME** a Trandafil épü-
 letben Novisadon hölgy-
 fodrást vagy fodrásznőt
 keres, aki teljes szakis-
 merettel vezetné a hölgy-
 osztályt. 3356

ÜGYNÖKÖK, rótsáru
 részletfizetési eladásra,
 szép kereseti lehetősé-
 gekkel, azonnal felvétel-
 nek. Cim a szerkesztő-
 ségben tudható meg. 3395

EGYEDŰLÁLLO tiszt-
 viselő világos meleg uc-
 cai butorozott szobát elő-
 szobával, angol closettal,
 Skolszka uca és a vil-
 lamos megálló közelében
 keres október 1-re. Cime
 R. J. Gradjevinska Di-
 rekcijsa. 3412

JOBB CSALÁDBÓL
 való erősebb kifutófiu fel-
 vé etik. Cim a kiadóban.
 3436

ALLÁST KERES
HÁZASPÁR állást ke-
 res. A nő mint szakács-
 nő, takarítónő, a férfi rak-
 tárnok, felügyelő, pénz-
 beszedő, vagy éjjeli őr,
 esetleg házmesteri állást.
 Videkre is elmennének.
 Cim a kiadóban. 2122

KÜLÖNFÉLE
KÜLÖN BEJÁRATU bu-
 torozott szoba, fürdő-
 szoba használati kiadó.
 Ugyanott jó házi koszt
 kapható. Abonnensek fel-
 vetetnek, házon kívül is.
 Szremszka ulica 11. I. e-
 melet. 3450

JÓ HÁZIKOSZT kap-
 ható, esetleg házon kívül
 is. Deákok és deákányok
 abonómára felvételnek.
 Leona Vider, Futaki u. 36.
 3006

„VÉNUSZ” csantaviri
 ügynökség elfogad szövet
 és fehérneműgyár vagy
 nagy kereskedes képvise-
 letét, aki az árut részlet-
 fizetéssel adja. 3214

Ma, vasárnap elsőrendű vonószena
 és minden hétfőn este
halvacsora
LEMLER JÓZSEF vendéglősnél
 Futaki ut 99. Kálváriával szemben

HALLÓ! **HALLÓ!**
 Vasárnap, folyó hó 29-én a **HORGÁSZOK**
EGYESÜLETE az egyesület javára
halászos halpaprikást
és sült halat
 készít (hal délelőtti is kapható egy adag 12 d.)
 a Vig tengerészhez címzett Kiss féle vendéglő-
 ben jó itaokról és pontos kiszolgálásról gon-
 doskodva. Tisztelettel **A VEZETŐSÉG**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-
 get, hogy
cserépkályha raktáramat és műhelyemet
 futaki ut 41 szám alól
Futaki ut 7. szám alá helyeztem át,
 ahol állandóan nagy választék mindenfajta
 cserépkályhákban és takaréktűzhelyekben.
 Átrakások és javítások gyorsan és szaksze-
 rűen eszközölköttek.
 További szíves párfogást kér
SÁNTHA KÁROLY, kályhás-mester
 Novisad, Futoski put 7.

Jekel Sári kalopszalónjai
„SICK PARISIEN”
Kralja Petra u. 11. és Trg Oslobođenja 7.
 kalapok festését és átalakítását min-
 den színben és formában vállalnak

Állandó rayon képviselőket
 Jó provízióval, esetleg fix havi fi-
 zetéssel, állami értékpapírok rész
 letfizetésre való eladására, valamint
 új cikk részére keres egy szolid és
 tőkeerős vállalat. Agilis ügynőkök
 küldjék be ajánlataikat Publici as
 d.d. Zagreb címre, Gudulićeva uli-
 ca 11. »Solid 20549« jellegére.

Keresek iroda-gyakornoki állást
 ügyvédi, vagy bármilyen privát irodában, ahol 1-2
 hónapig gyakorolhatnám magam fizetés nélkül. A
 szerb-magyar nyelvet perfekti tudom. Szíves meg-
 teregetéket „Gyakornoki” jellegre a kiadóba kérek

Izvrš. br. 451/1929.
Objava javne prodaje
 Potpisani sudski izvršitelj ovim objav-
 ljuje, da će usled odluke Kr. Sreskog Suda
 u Novom Sadu br. 2125/1929. u korist Lju-
 bomira Popovića iz Novog Sada, radi
 100.000 din. glavnice i prip. na javnoj pro-
 daji prodati siedeće pokretine: žito, koje
 su procenjene na 9000 din.
 Javna prodaja održaće se dne 30. sep-
 tembra 1929. u 3 sati u Kisaču, k. br. 348/a
 Nov sad, 5. septembra 1929.
Boža Nikolić
 kr. sudski izvrš telj

Motorcsónak 40 HP.
 benzín vagy petroleum üzem-
 re, jó állapotban levő, alkaj-
 mas személyszállításra és
 vontatásra, kedvező feltéte-
 lek mellett
eladó
 Cim Schmolka hirdetőirodá-
 ban, Novisad, Jevrejska 7.

Terjedelmis
gyártelek
 3 rés épületekkel el-
 költözés miatt eladó.
 Bővebbet
Stovarišta kiseline
 Futoski put 36. Novisad

Munkásnőket
 felvesszünk
ALBUS szappangyár, Novisad

Akkor ön reumától, köszvényétől MODOR- badulni?

Szaggató, szuró fájdalmak a végtagokban és izületekben, dagadt testrészek, nyomorék kezek és lábak, szurás, vonaglás a különböző testrészekén, sőt a szemgyengeség is gyakran reumatikus és köszvényes bántalmak következménye, amelyeket el kell tüntetni, mert különben a betegségek tovább terjedését nem akadályozhatjuk meg.

Ajánlok Önöknek
egy eredményes, vizeletkiválasztó, az anyagcsere és kiválasztást, elősegítő ivókurát, tehát nem úgynevezett titkos gyógyszert, hanem a természet egyik tevékét, mely az emberiség boldogulását szolgálja.

Mindenkinek ingyenes próbát!

Írjon azonnal s az összes országokban levő képviselőitől teljesen ingyen és bérmentve megkapja a próbát a tanulmányos ismeretével együtt. Akkor ön is meggyőződhet a szer ártalmatlanságáról és gyors hatásáról.

August Märzke, Berlin — Wielersdorf, Bruchsalersstrasse 5. Abt. 25

Versenyárgyalási hirdetés

A novisadi róm. kat. egyházközség árlejtsést hirdet a plébánia templomban levő 2 drb. gyóntatószék átalakítási munkálataira, valamint 2 drb. új csukott gyóntatószék elkészítésére, továbbá a Péter Király u. 30. számú, valamint a Vasember épület lépcsőházának kifestésére.

A munkálatokról szóló részletes költségvetés a hitközségi irodában vehető át a hivatalos órák alatt, d. e. 8—12 d. u. 3—5 óra között.

Levélbeli zárt ajánlatok 1929. évi október hó 5-éig adhatók be a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt.

A hitközség fenntartja magának a szabad választás jogát.

Novisád, 1929. szeptember hó 26-án.

Fáth Ferenc
esperes apát-plébános
hitközségi elnök

Rózsaszín és fehér burgonya, vörös- és fokhagyma

stb. vagon és kisebb tételekben kapható

GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Futoski put 66
TELEFON 25-34

NAGYFEJEŐ

kézimunka üzlete
NOVISAD
Jevrejska ulica 9.

Előnyomda. Kézi- és géphímző terem. Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr, miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi- és gépzásur, tűllhímzés, endlizés, diszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportzászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi klóplicsipkében, kézimunka kellékekben. Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!

Holitzky Károly, Novisad

Villamos, gép- és mechanikai műhely

Kralja Aleksandra ulica 9

Allandóan raktáron, gyári lerakat. Villamosmotorok, Dynamók, "Phylax" motor schalterok, ventilátorok minden kivitelben, villamos kovacsujtatók, legújabb és legmodernebb mozberendezési cikkek. Takaréktároló minden váltóáramra kapcsolható, hihetetlen olcsó üzemeltetés, egyszerű kezelés, tiszta és nyugodt gép. Kérjen ajánlatot! Mindennemű javítások és tekeréselések végeztenek. Sürgőnycim: Tehnika Novisad

Crema Leodor

négy fontos esetben alkalmazható:

Napégésnél a Leodor crême csodásan hűsít és megakadályozza a bőr fájdalmas gyulladását.

Rovarok csipésénél a Leodor crême vastagon felkenve megakadályozza a fájdalmas dagasztást és viszketést.

A puder alatt a Leodor crême decens virágillatával kitűnő szolgálatot teljesít.

A kéz vörösségét és a bőrnek nem szép színet megszünteti a hófehér Leodor crême és úgy a kéz, mint az arc bőrének azt a hamvas színt adja, melyet az előkelő hölgynek megkövetelünk.

Tubusa Din. 14.50 és Din. 9.—, a hozzávaló Leodor szappan darabja Din. 8.—. Kapható minden Chlorodont árusító helyen. — Ezen hirdetés mint nyomtatvány (nyit borítékban) beküldés ellenében egy többszöri használatra elegendő próba-tubussal ingyen szolgál: Leo-Werke A.-G. Jugoszlávia vezérképviselő: Trnava Zlatogor, Maribor 63

La rózsaburgonyát és fehérét, fehér és sárga babot

legolcsóbban szállít kicsinyben házhoz és vagon tételekben

LÉDERER JENŐ bank és bizományi üzlete
főtelek és gyümölcs kivétel, Novisad, Vilsonov trg 7
Telefon 22-14 Raktár: Temerinska ul. 88

A halott emlékének tisztelete a legjobb emberi erény!

Emetések rendezését,

exhumálást, szállítást, bármely vidékről (külföldről is), a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árak mellett vállalom.

„GOLGOTAI”

Id. LENKEY IMRE és FIA
Novi Sad, Uspenska ulica 12. sz.

Raktáron tartok kész butorokat, elvállalok butor, épület és üzletberendezési munkákat.

Minden autó, motorkerékpár, traktor, motorcsónak tulajdonos és mindenkinek, akit érdekel

Az acélsziszolás terén szerzett sokéves tapasztalatom, hosszú gyakorlatom és külföldi tanulmányaim segítettek elő abban, hogy a sok jó hengercsiszológép közül a legjobbat tudtam kiválasztani magamnak, mely csiszológépekkel a következő gyárak is dolgoznak.

Daimler, Benz, Fiat, Magirus Luft-Hansa stb. stb. A fentemlítettnek lehetővé teszem, hogy a legjobb, legprecízebb és leggyorsabb hengercsiszológépet és csiszolást a már megrendelt és a legközelebbi hetekben megérkező világmárkás hengercsiszológépeim segítségével.

FELLEGI JÓZSEF, Novisad
Futoski put 92.

Zongorák világ márkás gramofónok

divatos tónusú gramofónlemezek nagy választékban legelőnyösebb fizetési feltételekkel is kaphatók

TRÜPPEL hangszóró- és zongorateremben **NOVISAD** Dunavaska 17
Zeljeznicka 31

Lemezek árai: His Master's Voice, Columbia, Brunswick Din. 50.— Polidor, Parlophon, Odeon D. 40.— Edison Bell Penkala D. 30.—
Telefon Dunavaska ul. 26-69., Zeljeznicka ul. 26-70

BRUNSWICK
Die Amerikanische Ton-
werke

HIREDETÉSEKET FELVÉSZ
A DÉLBÁCSKA KIADÓHIVATALA
NOVISAD, KRALJA PETRA UCCA 30., I. EMELET

EDUARD KRAUS NOVISAD

BUTOROK SZŐNYEGEK FÜGGÖNYÖK LINOLEUMOK GYERMEKKOCSI olcsó árban

Leszállított árak.
Kedvező részletfizetési feltételek.